

SLOVENSKI NAROD.

Plača vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 14 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterstopne petit-vrste po 12 h, če se oznanila tiska enkrat, po 10 h, če se tiska dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravlništvo je v Knafovih ulicah št. 5. in sicer uredništvo v I. nadstr., upravlništvo pa v pritličju. — Upravlništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravlništva telefon št. 85.

Volilci!

Avstrijski narodi stojé na pragu nove dobe. Mogočni vihar ljudske volje, pridrivši izza Urala preko ruskih step, je storil, da je zašumelo tudi v avstrijskem lesovju... In tako se je zgodilo, da je v zgodovinski pozni jeseni leta 1905. dunajska vlada slovesno priznala nujno potrebo dejanske izvedbe načela politične enakopravnosti vseh državljanov. In iz tega priznanja rodilo se je to, kar nazivljamo danes **splošno in enako volilno pravico** v najvišje zakonodajno zastopstvo. Po krivici tako nazivljamo! Zakaj tudi to pot je jasna pravica podlegla nasilstvu sebičnih političnih špekulacij in demokratizovanje Avstrije je ostalo le **navidezno**. Po krivdi stoletne nazadnjaške kulturne politike avstrijskih vlad, uklenjene so po mnogih deželah široke agrarne mase še vedno v srednjeveško duševno jerobstvo in zategadelj je splošna zmaga **prave ljudske volje nemogoča brez zadostnega zavarovanja volilne svobode zoper zlorabo cerkve in vere**. Tega poguma pa avstrijski parlament ob odločilni uri ni imel in zategadelj je ustanovil, odstranivši krivično nadvlado gospodarsko najjačjih stanov, nič manj krivično, a dosti pogubnejše **demagoštvo klerikalizma**.

Za manjše slovanske narode in zlasti za nas Slovence pa je toli slavljena volilna reforma nevredna karikatura enakopravnosti tudi v **nacijonalnem** pogledu. Uzakonilo se je nezaslišano laž, da je 18.000 nemških Kočevcev več vrednih, kot trojno število slovenskih državljanov. In med grobokopi čl. XIX. državnih osnovnih zakonov, ustanovivšega že pred štiridesetimi leti narodno enakopravnost slovenskega naroda, gledati smo morali z nepopisnim ogorčenjem v sreč tudi verolomne zaupnike slovenskega naroda samega! Poslance one stranke, ki si prisvaja ime slovenske in ljudske, ki je pa s hladno dušo dopustila, da se je na stotisoče obmejnih in zlasti koroških bratov zvezanih in uklenjenih položilo na žrtvenik vsenemskega nasilstva — v znamenju „splošne in enake volilne pravice“. Samo da je preprečila pravično izenačenje posameznih stanov na Kranjskem, da so ji njeni nemški zavezniki na milost in nemilost izročili napredna kranjska mesta in trge, oropana tistega varstva zoper krivično utoplenje v brutalnosti števil, katerega varstva se nemškemu meščanu niti trenotek ni odrekalo!

In sedaj stopa ta stranka, svoje žalostne, v znamenju narodnega izdajstva izvojevane zmage pijana pred vas, zavedni slovenski volilci vojvodine Kranjske, preteč in pa veleč, da morate tudi vi ukloniti svoj tilnik pod njen sramotni jarem. Zvezde vam klata v to svrhu z neba, vam, istim meščanom, ki vas je pahnula par mesecev preje v politično brezpravje. V isti sapi pa hujska in ščuje zoper vas slovenskega kmeta v poguben gospodarski boj. Mobiliziranje stanu zoper stan, to je orožje, to je narodnogospodarski blagoslov klerikalne stranke tam, kjer je volilna reforma, skrajno krivična v narodnem in socialnem oziru, **desno roko k trupu privezala svobodomiselni, narodnonapredni stranki**. Zbog tega nam napoveduje po deželi lahek poboj in gotovo smrt, sebi pa neomejeno gospodstvo. Toda, če je privezana **desna roka, pa z levo** oprimate meč duševnega in kulturnega osvobojenja slovenskega naroda, vi napredni in svobodomiselni volilci dežele Kranjske! Tudi tako je že zmagal marsikateri hrabri vojščak za pravično in pošteno stvar. Taka zmaga je potem nad vse častna. — In veselo znamenje nam je zabeležiti za ta boj. **Ponekod se je kmetski stan že sam uprl in organizoval zoper neznosno jerobstvo klerikalne stranke**. Ta odpor, to organizacijo kar najkrepkeje podpirajte, narodnonapredni volilci! Neustrašeni in v trdno sklenjenih vrstah stopajte na volišče, na bojišče. Vsak posamezni vaš glas, naj bo odločilen za zmago ali ne, naj bo glasen in plamteč protest zoper narodno verolomnost brezdomovinske klerikalne stranke, bodi slovesna manifestacija, da je narod slovenski željan stopiti v vrsto prvih kulturnih narodov in da žele vsi stanovi slovenski, da želita zlasti meščan in kmet živeti in napredovati svobodno **v bratski slogi**, socialni in gospodarski.

Volilci! Možje, katere vam priporočamo po nekaterih okrajih za izvolitev v državni zbor, vam ne delajo visokodonečih in mamljivih obljub. Prevestni so za to vzpričo žalostnemu položaju, v katerega je pahnula narod slovenski slepa gospodstvaželjnost klerikalne stranke. Obľubujejo vam pa na svoje poštenje, da bodo, neodvisni navzgor in navzdol, vsikdar in povsodi izvrševali svojo dolžnost napram narodu in vsem delujočim stanovom njegovim. In to je več, kot zamore in sme obľubiti katerikoli klerikalni kandidat! Ti možje so:

1.) Za volilni okraj: Vrhnika, Logatec, Idrija in Cerkljica:

Ivan Gruden

posestnik na Jeličnem vrhu.

2.) Za volilni okraj: Radovljica, Kranjska gora, Tržič:

Ivan Čop

posestnik v Mostah.

nadalje sledeči neodvisni kmetski kandidatje, katere je sklenila narodnonapredna stranka podpirati:

3.) za volilni okraj: Ljubljanska okolica:

Janko Žirovnik

nadučitelj v Št. Vidu.

5.) Za volilni okraj: Vel. Lašče, Ribnica in Žužemperk:

Anton Rudež

posestnik v Ribnici.

4.) Za volilni okraj: Kamnik, Brdo:

Matej Sršen

posestnik in župan na Skaručni.

6.) Za volilni okraj: Postojna, Senožeče, Ilirska Bistrica, Vipava in Lož:

Josip Dekleva

posestnik v Postojni.

Toda mera klerikalne ošabnosti še ni dopolnjena! Tudi po beli Ljubljani steguje svoje pohlepne roke. V zvezi z Nemci in socialnimi demokrati naskakuje to doslej nepremagljivo trdnjavo slovenskega naprednjaštva in svobodomiselnosti. Upa in nadeja se, da zoper tri fronte ne boste vztrajali niti vi, napredni volilci ljubljanski, vi, ki ste garda slovenskega naroda! In naj vam je dvigniti na vsikdar neomadeževani ščit bele Ljubljane tudi njenega prvega meščana, moža, v katerega so danes vprte nadepolne oči celega slovenskega naroda,

Ivana Hribarja

župana ljubljanskega.

Volilci! Somišljeniki! Z mirnim srcem in jasnim čelom polagamo v vaše roke usodo in bodočnost slovenske prestolice. Trd in neizprosni bodi boj, a izid ne more biti dvomljiv, čim vsakdo izmed vas, na čemer niti trenotek ne dvomimo, stori dne 14. majnika svojo dolžnost napram sebi, napram središču Slovenije, napram celokupnemu narodu slovenskemu! Tisti dan bodo in morajo biti v prah strte in pogažene blazne nade brezdomovinstva in še v poznih letih čitali bodo s ponosom naši potomci v zgodovinski knjigi slovenskega naroda: Tisti čas, ko so do neba pljuskali valovi narodnega in kulturnega nazadnjaštva, je ponosno zaplapolala nad belo Ljubljano svetla in sveta trobojnica Slovenstva, svobode in napredka!

V Ljubljani, koncem aprila 1907.

Izvrševalni odbor narodno-napredne stranke.

Še nekaj dni!

Še pet dni nas loči do pomenljivega trenutka, ko je nam stopiti na volišče, da si izberemo može svojega zaupanja, ki nas imajo zastopati v najvišjem zakonodajalnem mestu v drž. zboru.

Volilna borba, najljutejša, ki smo jo kdaj bili med sabo Slovenci, leži že takorekoč za nami in zadnji dnevi pred volitvijo imajo služiti zgolj v to, da spravimo na bojišče zadnje svoje moštvo, da razvrstimo svojo armado v bojne pozicije in jo pripravimo za odločilno bitko, v kateri se ima odločiti usoda slovenskega naroda — da-li ostane še nadalje v oblasti črne reakcije, ki ga je dušila dosedaj, da je jedva mogel živeti, kamoli se svobodno razvijati in napredovati.

Malo je volilnih okrajev na Slovenskem, kjer bi si ne stala nasproti vsaj dva kandidata, zastopnika dvoje svetovnih naziranj.

Na eni strani se ponujajo slovenskim volilcem kandidatje tiste stranke, katere edino načelo je, zaslužiti slovenski narod in ga vklemiti v verige duhovniškega rimskega gospodstva, na drugi strani pa so razvili svoj prapor boritelj za svobodo in napredek, za načela, ki so edino spasonosna za narod slovenski, ki zdihuje že od pamtiveka pod dvojnim jarmom — pod izesom tujčevim in pod jarmom duhovniške kaste.

Stebri svobodomiselnih idej so omajani, ponosna zgradba svobodne misli na Slovenskem se je jela rušiti in pri volitvah, ki se imajo vršiti na temelju splošne in enake volilne pravice, bo za vekov veke zapечатena usoda one armade, ki si je na Slovenskem zapisala na svojo bojno zastavo ideje svobode, napredka in pravice.

Tako so trobili v svet hlapci rimskega klerikalizma ter se pripravljali, da zapojo nad grobom svobodomiselnih idej na Slovenskem zmagoviti svoj „requiem“.

In veliki duhovnik dr. Šusteršič je že potegnil bleščeči nož izza pasa in se pripravljaj, da liki svetopisemski Abraham svojerodno zakolje na krvavem žrtveniku zadnjega slovenskega svobodomisla.

A prišle so volitve.

Živahno življenje je zaplalo po vseh slovenskih pokrajinah in v vseh slovenskih zemljah, izvemši Koroške, je zaplapolal ponosno, kakor še nikdar prej, belo-modro-rdeči prapor, ki so ga razvile svobodomiselnih stranke kot protitež proti belo-žolti zastavi, ki jo dviga na Slovenskem stranka teme in nazadnjaštva.

In pod temi znamenji se bije sedaj neizprosni boj med lučjo in temo.

A dasi med nami še prevladuje moč teme, vendar se množe znaki, ki napovedujejo, da bo še v tej bitki

stirta absolutna njena prevlada in da je že v tej borbi nastopil začetek konca klerikalnega gospodstva.

„Mene, tekel, ufarzin“ je nedavno tega klical klerikalno trobilo napredni stranki in svobodomiselnemu gibanju na Slovenskem vobče.

Mi pa pravimo, da bode te svetopisemske besede zaklical slovenski narod 14. maja klerikalnemu Nebuhodonozorju.

Ure Nebuhadnecarja Šusteršiča že tudi potekajo in na steni se že vidi zagonetna roka usode, ki piše z ogromnimi črkami grozne besede: „Mene, tekel, ufarzin“.

Despostvo klerikalnega mogočnega se že bliža svojemu koncu in 14. maj bo mejnik, ki bo označeval začetek propada klerikalne stranke. Šusteršičevo neomejeno gospodstvo je bilo in njegova politična moč v bodoče bo le senca prejšnje njegove omnipotence.

Solnce njegove slave, moči in sreče je že doseglo svoj zenit in jelo se je nagibati k zatonu, počasi sicer, a nevzdržema.

Na zavednih slovenskih volilcih je sedaj, da pospešijo zaton njegove zvezde, da pospešijo propast njegove strahovlade, ki je pripirala narod slovenski na rob političnega propada.

Slovenci, še nekaj dni nas samo loči od momenta, ko je nam stopiti na volišče!

Zavedajte se, da se nahaja v vaših rokah usoda, bodočnost celokupnega naroda!

Kdor hoče svojemu narodu dobro, kdor mu želi svoboden in krepak razvoj, komur je ležeče na tem, da bo enkrat Slovenec „na svoji zemlji svoj gospod“, ko mu ne bosta več gospodovala niti Nemec niti Rimec, ta bo oddal 14. maja svoj glas onemu slovenskemu kandidatu, na čigar praporu so napisana načela svobode in napredka!

Napredni volilci širom slovenskih zemelj, ves slovenski narod zre za zaupanjem v vas, da ga osvobodite težkega jarma, ki ga tišči k tlom. Zavedajte se svoje dolžnosti in stopite vsi od prvega do zadnjega na volišče z glasovnico za slovenske napredne kandidata!

Napredni volilci, v vaših rokah je usoda, je bodočnost naroda slovenskega!

Shod v Senožecah.

V nedeljo 5. t. m. je bil v Senožecah shod, kakoršnega, moramo reči, ni še Kranjska kmalu doživela. Shod sličen je bil taboru, na kojem se snidejo vsi sloji ljudstva, vneti za svoje ideje; masa je bila kmetškega stanu in nikakor ne pretiravamo, ako rečeno, da je bilo zbranih čez 1500 volilcev, kojim se je na obrazu

čitala navdušenost in zavednost njihovega prihoda.

Koj po eni uri korakale so truma za trumo kmetov iz vremškega, velkopolskega in senožeškega okraja; voz za vozom polni kmetijskih volilcev večinoma z zastavami, pridrdralo je iz dalje ležečih okrajev Postojne in Vipave; tudi iz metropole kraške, za napredek vnete Sežane, prihitali so izborni pevci „Zorislave“ in zavedna požarna bramba, deloma da počaste shod zavedne notranjske „kmetške stranke“, deloma da se udeležijo veselice, katero je priredila napredna požarna bramba senožeška po volilnem shodu! Lep je bil ta pogled in srca vseh so bila vesela nad prizorom, da se je kmet na Kranjskem zdramil in počel zavedati.

Posebno živahno je bilo v nekaterih gručah, kjer so zavedni volilci iz Vrabč in iz Slapa pripovedovali svojim sovotilcem tukajšnjih okrajev, kako se je kandidat g. Nace Žitnik pri shodih, katere je v njih okrajih zadnje dni naredil, blamiral in čudili so se, da hoče še po novo blamažo tudi v Senožecah priti! Prosta mu pot.

Ob polu 4. uri otvoril g. deželni poslanec Fr. Arko iz Postojne shod, pozdravi mnogobrojno število udeležencev in razvije program „kmetške stranke“, kateri je bil z navdušenimi „živio“ klici odobran.

K besedi oglasi se posestnik g. Jenko iz Gorenjskega, pozdravljen z gromovitim živio klici. V lepih in navdušenih besedah je slikal potrebo organizacije kmetškega stanu, kateri se je vendar začel zavedati, kakor na Notranjskem tako na slov. Štajerskem in na Krasu in zadobil pogum, da se otrese klerikalnega gospodstva, da je sam gospodar v svoji hiši in da si izbere kandidata po svoji volji, ne pa po dr. Šusteršičevi. Razkrinkal je na podlagi dokazil hinavščino, s katero deluje klerikalna ali slov. ljudska stranka, ki je že tolikokrat svoje ime premenila, kakor ji je pač ugajalo. Napredni stranki pravi, da je opustila vsake zapreke proti kmetški stranki in daljni organizaciji kmeta, med tem, ko je slov. ljudska stranka proti vsakemu samostojnemu razvijanju kmeta in je tej organizaciji nasproti tudi hitro ustvarila konkurenčno „kmetško zvezo“, s katero po-močjo bode nezavedne, zaslepljene kmete še vedno ob tla tiščala in jim vrivala sebične kandidata. Na Notranjskem je potrpljenje kmeta minulo, zdramil, zavedel se je in se organiziral v „kmetško stranko“, katera je postavila kandidatom za nove državnozbornske volitve moža iz svoje srede, plemenitega srca in kremenitega značaja, kateri je že dovolj lepega in dobrega za kmeta storil, posebnost v postojnskem okraju, dasiravno ni bil poslanec, kakor vsiljivi protikandidat g. Nace Žitnik, ki sam na shodih priznava, da v

12 letih, kar je državni poslanec, še ničesar storil ni. Mož, na katerega stavi kmetška stranka vse zaupanje, je g. Jožef Dekleva, veleposestnik iz Postojne in govornik je uverjen, da bodo vsi zbrani volilci dne 14. maja temu možu oddali svoje glasove in da bode zmaga gotova, v kar naj ubogemu, teptanemu kmetu pomaga Bog.

Gromoviti živio klici in ploskanje so bili zahvala odkritosrčnemu, navdušenemu govorniku.

Gospod predsednik Arko da nato kandidaturu gosp. I. Dekleve na glasovanje, katera je bila med burnimi živio-klici enoglasno sprejeta.

Nato se predstavi in zahvali g. I. Dekleva za zaupanje, ki mu ga je ljudstvo podelilo z jako odkritosrčnimi in jedrnatimi besedami, iz kojih je vsakemu volilcu se kazala plemenitost in kremenitost značaja tega moža, kojemu je zaupanje kmetijskih volilcev čast, ne pa sebičnost, kateri je kandidaturu na programu kmetške stranke sprejel, ker pozna vse težnje in žule kmeta in kojemu srce velevala se potegati za pravice in za gospodarsko izboljšanje trpin kmeta.

S svojim lepim, odločnim nastopom in govorom pokazal je gosp. Dekleva, da ni mutec, kakor ga je dr. Šusteršič opsoval po št. Peterškem shodu! Zadoščenje dobil je g. Dekleva za svoj nastop in govor z oduševljenostjo ljudstva, kojega živio klici niso hoteli jenjati.

Za g. Deklevo oglašil se k besedi g. Jožef Meden, posestnik iz Senožec, kateri v imenu Senožčanov pozdravi mnogobrojne volilce in jim priporoča, naj se zvesto oklenijo kmetške organizacije in kmetške stranke.

Za g. Medenom oglašil se k besedi g. dr. V. Gregorič iz Senožec, kateri z ogorčenostjo protestuje proti napadom gosp. kaplana senožeškega Kleindiensta v svoji dopoldanski pridigi na prireditelje shoda in na Senožčane, kateri so „svoja poslopja okrasili z zastavami danes, ko pa je bil škof Jeglič v Senožecah, da so razobesili cunje. Govornik poudarja stališče, naj se naš mali slovenski narod utrdi narodno, gospodarsko in kulturno in naj se naš kmet ne bega s klerikalizmom in liberalizmom, o kojem pojma nima; večji narodi naj vodijo ta boj in mi Slovenci bodemo, seveda še v nedoglednem času, ko se bomo na vsakem polju okrepili in ojačili, kakor veliki narodi Nemci, Francozi in Italijani, tem jednako vredni stopili med njih vrste.

Govornik svetuje, naj ljudstvo reši g. Ignacija Žitnika od bremena, katerega mu nalaga škof Bonaventura s sedanjo kandidaturu, s tem, da odda 14. maja glasove možu nesebičnemu in čistemu značaju kakor je g. Dekleva. 14. maj bo za kmeta dan prerojenja, dan vstajenja in po zavednih Notranjih ravnali se bodo kmalu drugi kmetje

Slovenci in pravo prerojenje in vstajenja za kmeta bode dan, ko se bodo slovenski kmetje organizirali in združili v eno celoto in se otresli jarma, ki ga sedaj k tlom tišči in tisti da hočemo še bolj slovesno obhajati. Govornik je bil zahvaljen z burnimi živio klici.

Predsednik gosp. Arko se zahvalja na to za obilo udeležbo sl. občinstva in zaključil shod.

Ljudstvo se je podalo potem na prostor pred pivovarno in se udeležilo tombole, katero je priredila požarna bramba senožeška.

Kdor je videl ta shod, je imel prepričanje, da je g. Nace Žitnik že odklenalo.

Iz obrtniških krogov.

Prejeli smo tale dopis ter ga priobčujemo doslovno: Bliža se odločilni dan volitve mestnega poslanca Ljubljane za državni zbor. — Tudi nam obrtnikom je prišel čas, da dobimo pretemeno vprašanje, koga naj volimo v to važno zastopstvo. Na izbiri imamo 4 kandidate: Nemca Del Cotta, socialdemokrata Kristana, kandidata „kmetške“ S. L. S. Kregarja in napredne narodne stranke Ivana Hribarja. — Oglejmo si te štiri kandidate kot obrtniki in meščani. Z nemškimi kandidatom smo brez vsake besede pri kraju, škoda časa in papirja, ker ta stranka pri nas politično ne šteje nič, in Nemca Del Cotta obrtniki niti ne poznajo. — Socialdemokratični E. Kristan je sicer voditelj te stranke in pisatelj; približno moramo, da je plačan voditelj te stranke in sicer s podporo desnjske socialnodemokratske stranke ter bode moral, oziroma mora plesati, kakor mu ta gode; ko bi E. Kristan plačevala tukajšnja socialnodemokratska stranka, bi se mu preklicano slaba godila ob ljubljanski draginji. Tak „voditelj“ pač ne more biti zastopnik zavednih obrtnikov, saj se teh obrtnikov pri shodih niti ne spomni, dasi so v slabšem položaju kot delavci. Na zadnjem shodu v „Narodnem domu“ ga je neki mali obrtnik po vsej pravici prijel, zakaj se ne spomni obrtnikov. Socialnodemokratična stranka zna le hujšati obrtniške delavce proti obrtnikom, da naj zahtevajo vedno več, če tudi vrag vzame obrtnika, ne pomislijo pa, da v tem slučaju vrag vzame delavca z obrtnikom vred. Blagodejne ideje socialne demokracije čutimo obrtniki seobno pri štrajkih; tu se vedno kar diktira, nihče pa ne vpraša, kje bode pa obrtnik jemal, da ustreže večkrat gorostasnim zahtevam. Pri tem ne šteje seveda nič, ali si mali ali veliki obrtnik, imaš le 1 ali 20 pomočnikov. V teoriji so ti sociji tudi veliki nasprotniki kapitala, a v praksi je to malo drugače. Proti kapitalu vpijejo le pri nas, kjer ga

Dalje v prilogi.

LISTEK.

Dostojevski in Razkolnikov.

(Dalje.)

In čudno: posamezni gonilni motivi so govorili v razdvojeni duši pisatelja s toliko silo, da so stopili nad brezobzirnost duševnih valovanj in se rodili iz njega v določene tipe in osebe. Družbo pooseblja preiskovalni sodnik Porfirij Petrovič, — družbo z vsem tistim skozi tisočletja in rodove vraščenim vplivom na posameznika, ki se ga najčestje niti ne zaveda, z vplivom, ki se imenuje morala, vest, poštenost itd. Razkolnikov sam nosi v svojem srcu preiskovalnega sodnika, in zato ima Porfirij Petrovič tisto peklensko oblast do njega, ker je zunanja borba za skrivnost med njim in zločinom le sporednica notranje borbe, ki jo bije v zločinčevi duši razum s strahopetnim instinktom, egoizem z vestjo.

Razkolnikov je bil že v prvi iskri svoje smeje misli obsojen na oboje, na zločin in na kazen. Završi se torej borba med njim in Porfirijem, ki je naslikana s tako mogočno silo

psihološke resnice, da se bralec liki suženj uklone notranji muki, s katero ga vleče čarobna avtorjeva moč vrsto za vrsto skozi vse faze tega boja.

Razkolnikov podleže. Njegov poraz bi presenetil samo tistega, ki bi imel tako usodo za seboj, ne da bi ji bil podlegel, nas ne. Čudno pa je, ali vsaj dozdevno neharmonično, da tako naglo najde boga, vzlasti po zaslugi njegovega angelja, Sonjice Marmeladove. Po verjetnosti bi moral zločinec pred bližnjim razkritjem bežati ali pa pasti v letargijo in obup. Ako si ne bi končal življenja in ne bi bežal, bi moral sprejeti pokoro vsaj s prepričanjem, da je storil greh, čeprav ga sili v to pokoro Sonja.

Sonja, zelo banalna in sentimentalna postava, je v nasprotju z ostalimi tipi romana malo verjetna in izdelana po šabloni, akoravno z mojstrstvom Dostojevskega. Nekoliko je v nji poosebljena krščanska ideja, še bolj pa zgornj omenjeni ruski nazor o zločinu, ki je jasno razprostrt po vsem sklepu romana, dasiravno ga samo po sebi še ne utemeljuje prav docela.

Zločin ni greh, temveč nesreča. Ali ne priznava tega celo kronik družbe, preiskovalni sodnik Porfirij Petrovič, ki prigovarja Razkolnikovu

k pokori, kot k nečemu, kar mora biti, in občuje izven te zadeve z njim povsem prijateljski in prijazno? Da se Razkolnikov vda, k temu ga primora tudi drugo naziranje, ki tiči že davno v naši krvi; za zločinom mora priti trpljenje; trpljenje nas očisti: s trpljenjem je krivda plačana in popolnoma oprana, — trpljenje je le pot do prepovedi in do sreče.

„Verjemite mi, nekaj vzvišenega je trpljenje!“ pravi Porfirij Petrovič.

Ti boji se rode v pospešilo zavzeznika: duševno trudnost Razkolnikova, ki vklene vso odporno silo v polblazno razpoloženje in ga stori deloma apatično-ciničnega, deloma pa tembolj dostopnega sugestiji sodnikove in Sonjine volje.

Zločin ni greh, temveč nesreča. Kdor pribije to, mu je bližnja misel, da je nesreča šele to, kar se pone-sreči; kdor pa zmaga, je izvršil uspešno podjetje. Etika prvotnega Razkolnikova je torej bližja Dostojevskemu in v drugi vrsti Rusu in v tretji človeštvu sploh, nego bi si kdo mislil, narobe pa kasnejši Razkolnikov bližji sorodnik „nadčloveka“, nego slutiti površnost. Tako bi lahko rekli, da vse zavisi od vplivov in slučajnosti, da je človek igrača vetrov in snovi, iz katere je, da plove k smrti z umor-

jenimi dihljaji naravnih zakonov, ki ga vodijo, kakor ga kateri zagradi; rekli pa bi tudi, da so marsikaj nasprotja iz istega mesa.

Tu naj opozorim tudi na avtorjevo metodo pripovedovanja. On ne razlaga in ne utemeljuje, temveč nam sestavlja človekovo osebnost, dogodek za dogodkom, tako, kakor bi ga spoznali, ko bi sledili dolgo časa vsem njegovim korakom. In, kakor realnost ne čuti potrebe, da bi urejala te dogodke v vrsto in postavila najpomembnejše tja, kjer ima največ pomena, tako jo posnema pisatelj. Posledica je dolgovestnost, kakršna se more opustiti s stališča bralca pač le „Zločinu in kazni“, s stališča umetniških zakonov pa živi duši ne. Neumetniško je tudi mešanje fabul na enem kupu, ker kratki zanimivost glavnega dejanja. Marsikaj bi bil pisatelj lahko prikrajšan, zakaj umetnost epike ni v tem, kar pripovedovalec pove, temveč v tem, kar namenoma zamolči.

Zvezda Dostojevskega zelo temni v naslednjih njegovih delih. L. 1868. je izšel „Idiot“, l. 1873. „Obsedenci“.

V „Idiotu“ se pisatelj približuje modrijanu z Jasne Poljane, Levu Tolstemu in pooseblja v knezu Mi-

škinu tisto blagovano uboštvo na duhu, ki mu je namenjene več sreče in moralne popolnosti nego ostalim, katere ravno izobilje duševnih zmognosti moti in peha na kriva pota. Napram Tolstemu se odlikuje „Idiot“ Dostojevskega z znano psihološko virtuoznostjo svojega pisatelja. Fedor Mihajlovič se celo trudi — vsaj kolikor je videti — da bi opredelil pojave blaznosti in ji uvrstil v sestavi dušeslovnih prikazni, dasi hočemo raziskavati, če je zares dosegel svoj namen. Kakor Dostojevski sam, je božjasten tudi njegov — kar bodi mimogrede povedano — nad vse prikupljivo načrtani knez Miškin, ki se pojavi s siromašno culo v roki med odličnjaki in bogataši in kakor prorok nemi vsepovsod seboj nerazumljeno ljubezen. Torej bi bil „Idiot“ pomemben tudi kot roman — izpoved. Končno pa se Dostojevski v vseh svojih delih zлага z Goethejevim izrekom, da so njegova dela „Bruchstücke einer grossen Beichte“. Toda za Tolstima je pri svojem poizkusu zaostal, kar se tiče umetne zgradbe in večje epike, kakor zaostaja Tolstoj za njim v vrlihah, ki so neprekosljive, ker so dostojevske.

(Dalje prih.)

skoro ni, a kjer je v resnici, tam pa obrnejo plašč po vetru — kaj ne, gospodine Kristan? „Voditelj“ Kristan je torej plačan uslužbenec svoje stranke in mora seveda grmeti kar mogoče glasno, da ga merodajni vodje te stranke na Dunaju slišijo, sicer adijo službica, za katero mu že resno konkurenco dela Kocmur. Kakor se vidi, je Kristan povsem odvisen od dunajskega vodstva, tako glede „voditeljske“ službe, kakor tudi glede zastopanja obrtniških koristi. Prijatelj obrtnikov ne more in ne sme biti, torej — proč z njim. Tudi v narodnem oziru ni za nas, ker so-ejalcji ne poznajo narodnosti tam — kjer je ne smejo. — Vsak zaveden slovenski obrtnik naj dobro premisli, če more voliti Kristana. — Tretji kandidat, po volji božji in milosti dr. Šusteršiča je obrtnik Kregar, ki zna baje v vseh slovenskih jezikih — kašljati. Kako pride obrtnik v stranko, ki se sama imenuje vedno za „kmet-sko“ in ki hoče zastopati vedno le kmeta, to je nam obrtnikom povsem neumevno. Interesi meščanov so v nepremostnem nasprotju z onimi, ki jih ima kmet. Eden hoče drago prodati surovine, a drugi jih kupiti kar najceneje. To nasprotje premostiti morejo možje drugačne brihtnosti, kot pa jo ima sicer jako klepetavi — a precej zaletavi — nezmožni Kregar, kateremu mora poglavar bačkov vsako besedo kontrolirati ter poslati z njim vedno angeljina-varuha na shode; gibati se sme, kakor ima komando. Tako duševno revče, ki potrebuje vsak hip kuratorja, pač ne more zastopati Ljubljane, Dr. Šusteršič ne pozna ne govorniške ne politične svobode in zato se obdaja le s takimi možmi, ki vedo le kimati in drugega nič. Kdor je slišal govoriti na shodih Kregarja, je gotovo izprevidel vso izobrazbeno mizerijo tega obrtniškega zastopnika, ki ima v tem nevarnega tekmeča le še v pometaču Gostinčarju. Državni poslanec mora biti vendar vsestransko izobražen, energičen, neodvisen mož, ki pozna težnje in koristi mesta, katero naj zastopa. Kranjska ima edin mestni mandat za državni zbor — Ljubljano. Kako naj zastopa „mestjan“ Kregar mesto, ako kandidira na programu kmetijske stranke! Vzemimo le slučaj glede dobave cenege mesa v mestu. Kmet hoče prodajati svojo živino drago in želi, da ostanejo meje uvozu živine zaprte, mestjan pa želi nasprotno. „Kmet“ Šusteršič je obljubil kmetu zaprte meje, ali naj se „mestjan“ Kregar svojemu političnemu gospodarju postavi po robu? Že sedaj se ne upa, tem manj še potem, ko bi ga volili v državni zbor, kjer se mora vsak klerikalni poslanec kloniti Šusteršičevi diktaturi. Z ozirom na nas obrtnike torej tudi s Kregarjem ni nič. Prepričan sem, da je večina obrtnikov sodbo o Kregarju že sklenila: „Kregar ni za nas“. — Četrti kandidat za državni zbor

za Ljubljano je ljubljanski župan Ivan Hribar. Tega moža pozna pač vsak obrtnik in ve tudi vsak, da je malo tako zmogljiv ljudi, kakor je Ivan Hribar. Vsak, ki si je ohranil v teh važnih časih trezno sodbo, mora pripoznati, da je Ivan Hribar mož dela, vztrajnega in neomajanega dela. Izredno svojo delavnost, zmogljivost in vsestransko izobrazbenost dokazal je ob mnogobrojnih prilikah. Boljšega zagovornika mestnih koristi in koristi prebivalstva Ljubljane si pač ne moremo misliti, saj deluje že nad dvoje desetletij le v prosep Ljubljane in nje prebivalstva. Takega moža, kot je Ivan Hribar, dosedaj mati še ni rodila beli Ljubljani in kdor podtika Ivanu Hribarju sebičnost in koristolovje, kdor ga sramoti na način, ki ni več vreden dostojne volilne borbe, ta kaže, da sam ni dosti prida in da je zarobljenec prve vrste. Grdo podtikanje, da je župan Ivan Hribar kriv, da so naklade narasle, je klerikalna zabitost in zlobnost. Ali naj vam mali obrtnik našteva, kaj se je vse storilo v korist Ljubljane za časa Hribarja, ali šole, ceste, kanalizacija, hodniki itd. itd. ne stanejo nič; kje naj pa občina dobi potrebna sredstva, ako ne pri občinskih dokladah? Naj pa dr. Šusteršič odrine nekaj stošišočakov, saj je milijonar. Zakaj pa se niste pokazali mojstri-gospodarji pri šentjakobski cerkvi, zakaj ste jo flikali na „pufo“, dolg pa zvrnili na revno, nedolžno prebivalstvo, ki mora sedaj po krajcarjih plačevati vašo finančno zmožnost? Sicer pa ni moja naloga, braniti župana takih podtikanj danes. Zavedni, za Ljubljano vneti in župana Hribarja spoštuječi ter njegovo delovanje občudujoči obrtniki pokažemo klerikalni stranki dne 14. maja 1907. z glasnimi številkami: „Klerikalci, proč vaše umazane roke od župana Hribarja in mesta Ljubljane.“ Volilci obrtniki, na dan 14. maja 1907. združimo vsi svoje glasove za župana Ivana Hribarja! Naj črna svojat spozna, da Ljubljana ni črna, kakor si ta hidra domišljuje.

Obrtnik.

Ogrski ministri na Dunaju.

Dunaj, 7. maja. Iz dobro poučenih krogov se poroča, da se pri današnji avdienci ministrskega predsednika dr. Wekerleja še ni ničesar odločilo glede ustavnega jamstva. In vendar je javna tajnost, da so ogrski ministri edino zategadelj prišli na Dunaj. Pojavile so se nove ovire, tako da ni izključena kriza. Z baronom Beckom in Aehrenthalom je konferiral dr. Wekerle o nagodbi in o Aehrenthalovem potovanju v Berlin. Dogovorila sta se, da avstrijski delegatje pridejo čimprej po državno-zborskih volitvah v Budimpešto, da se nadaljujejo nagodbene konference.

Cesar je sprejel v avdienci tudi nadvojvodo Jožefa in bivšega ministrskega predsednika grofa Khuen-

Hedervaryja. Posebno zadnji avdienci pripisujejo v političnih krogih veliko politično važnost. Grof Khuen je baje določil, igrati veliko vlogo pri reševanju prepornih točk med Ogrsko in Hrvatsko.

Budimpešta, 7. maja. Državnik, ki ima z ogrsko vlado tesne zveze, je izjavil, da bo ogrski parlament imel kmalu priliko razpravljati o zakonu za jamstvo ustave. Vse vesti, ki govore o nepremostljivih ovirah, da bi ta zakon dobil predsankcijo, so izmišljene.

Proti Vsenemcem.

Praga, 7. maja. V Trutnovem so socialni demokratje na velikem shodu ostro demonstrirali proti Vsenemcem in njihovemu posl. Wolfu. Razni govorniki so naglašali, da je treba napeti vse sile, da se Vsenemci popolnoma uničijo. Sprava z njimi je nemogoča. Bivši državni poslanec Kiesewetter je izjavil, da bodo socialni demokratje v slučaju ožje volitve med Vsenemcem Wolfom in nemškim nacionalcem Eppingerjem napeli vse moči, da vržejo Wolfa, češ, treba je temu možu in njegovim privrženem pokazati, kako sodijo pošteno Nemci o njih.

Ogrsko-hrvatske konference.

Zagreb, 7. maja. Uradni list je prinesel avtentično poročilo o zadnjih konferencah med ogrskimi in hrvatskimi delegati ter zaključuje poročilo z besedami: „Hrvatska vlada in hrvatsko-srbska koalicija nista od skupne vlade niti zahtevali koncesij, niti kaj takega ne zahtevate ter tudi zahtevali ne bodete, temuč sta zahtevali in zahtevate le izpolnitev z nagodbo zajamčene pravice naše kraljevine, ali je potem to gotovemu časopisju prav ali ne. Naša vlada in saborska večina bodete svoja prizadevanja v tem oziru nadaljevali, ker sta uverjeni, da služite s tem nele svoji domovini, temuč tudi skupnim interesom.“ — Tako odločno se uradni list še menda nikoli ni oglasil.

Francosko-japonski dogovor.

Pariz, 7. maja. Časopisje pozdravlja francosko-japonski dogovor ter proslavlja ministra Pichona, ki mu gre glavna zasluga, da se je dogovor sklenil. Dogovor ne more nikogar vznemirjati, ker ima edino namen, ohraniti status quo.

Nemiri v Maroku.

London, 7. maja. Položaj v Marakešu postaja čimdalje nevarnejši. Sosednja plemena odločno protestirajo, da bi se usmrtili morilci francoskega zdravnika dr. Mauchampa. Ako sultan izpolni francoske zahteve, se je bati obsežne revolucije. Dve močni plemeni zahtevata celo, naj se vsi Francozi spode iz Marakeša. Ker Francija brez pogojno vztraja pri svojih zahtevah, postaja položaj zelo kritičen.

Konflikt med Guatemalo in Mehiko

London, 7. maja. Ker je guatemalska vlada odklonila zahtevo Mehike, naj bi se ji izročil general José Lima, ki je obdolžen, da je umoril bivšega guatemalskega predsednika Barillo, so se diplomatske zveze med obema državama pretrgale. Mehikanska vlada je že baje odpoklicala svojega poslanika iz Guatemale.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 8. maja.

— **Privatne pravde župana Hribarja** so zadnje dni prav posebno agitacijsko sredstvo „Slovenca“. Ker nočemo prejudicirati pristojnemu sodišču, pred katerim se bosta imela v tem pogledu priliko zagovarjati odgovorni urednik „Slovenca“ in njega informator, omenjamo za sedaj le sledeče: Gosp. župan Hribar — saj nam ne zameri, da izdamo to tajnost! — je bil do pred kratkim glede svojih zasebnih poslov podvržen veliki slabosti. Tež namreč, da je smatral vsakega človeka, ki se mu je znal približati, za — poštenjaka. Tako na primer tudi onega g. Josipa Prosenca, s katerim ga je nesrečno naključje spravilo v privatno družbo in ki je bil potem prav zaradi svojega poštenega postopanja z županom pravomočno obsojen od c. k. r. sodišča zaradi častikraje ter soglasno izključen iz stranke, ki mu je bila po neprevidnosti povelila mandat občinskega svetnika. Navzlic temu je ta gospod — hvala njegovi slonovi koži — še danes v posesti tega mandata, ker na veliko žalost volilcev III. razreda še ni potekla kalendarična njegova doba. — Temu vse časti vrednemu gospodu se je imel torej zahvaliti g. župan Hribar, da se je zapletel v par zasebnih pravnih, ki javnosti absolutno ne zanimajo in ki so izpadle zanj večinoma ugodno. V kolikor pa po zaslugi g. Prosenca niso, skuša jih sedaj „Slovenec“ izkoriščati za več kot infamen in obrekovalen način. Žalili bi g. župana, ako bi ga hoteli braniti zoper strupene napade od take strani in več kot gotovo je, da na Prosenčeve limanice ne bo sedel ne en volilec. Tako globoko ni padel nihče izmed vseh 7000 ljubljanskih volilcev! Ker je pa skrajni čas, da se očisti ljubljansko ozračje enkrat za vselej sličnih elementov, izročil bo, kakor rečeno, g. župan „Slovenčeva“ infamna obrekovanja pristojnemu c. k. r. sodišču v presojo. In tako je prav. Ričet je edina medicina za izvestne ljudi.

— **Volilni shod narodno-naprednih volilcev** priredi volilni odbor za kolodvorski in vodmatski volilni okraj v petek, dne 10. t. m. ob sedmih zvečer v Zupančičevi gostilni na Martinovi

cesti. Na shodu bo govoril narodno-napredni kandidat za Ljubljano gosp. župan Ivan Hribar. Vstop na shod imajo le narodno-napredni volilci! Somišljeniki, pridite na ta shod v čim največjem številu, da pokažete, da ste svobodni možje, ki se ne daste vpreči v mreže raznih demagogov, ki lazijo sedaj zlasti po kolodvorskem in vodmatskem okraju, da bi volilce zapletli v svoje zanke. Apelujemo zlasti na zavedne šentpetrčane, ki so se vedno odlikovali po svoji naprednosti, da se udeležijo v kolikor mogoče častnem številu shoda na Martinovi cesti. Sploh je častna dolžnost vsakega naprednega volilca, da prihi v petek na shod k Zupančiču, da pokaže s tem svojo zavednost!

— **Shod neodvisnih volilcev ljubljanske okolice** se vrši jutri, na praznik, ob 10. uri dopoldne v Mostah pri Ljubljani, popoldne ob 5. uri pa v Medvodah. Oba shoda priredi politično društvo „Vodnik“ iz Spodnje Šiške.

Sestanek železničarjev.

Snoči je bil v gostilni g. Pavška na Martinovi cesti sestanek železničarjev ob veliki udeležbi. Sklicala ga je na želje železničarjev „Naša zveza“, da železničarji izrazijo svoje želje, katere bodo stavili do prihodnjega državnega poslanca. V imenu „Naše zveze“ je govoril v krasnih besedah stavbeni svetnik g. Duffe, kije priporočal župana Hribarja v volitev, ker je najspodobnejši naš kandidat. Naj delajo zanj, da bo gotovo izvoljen. Želez je, da bi se sklical železničarski shod, na katerem bi se predstavljal župan Hribar volilec. Pristavil g. Prek je istotako v navdušenih besedah priporočal kandidaturu Hribarjevo. Mi železničarji, je rekel, smo vsi socijalni demokratje, vendar ne moremo voliti Kristana, ker na noben način ne bo zmagal. Zato se moramo zavzeti z vsemi silami za Hribarja, da prodre. Gre se zdaj, da zmagata napredna misel in svoboda. Škandal bi bil za Ljubljano, če bi zmagal Kregar. Zato agitirajte za Hribarja, da bo zmagal tem sijajnejša! Kot zastopnik agitacijskega odbora za Vodmat je govoril gosp. Oražen, ki se je strinjal z razmotrivanjem g. predgovornika in opozarjal na nečuvne napade raznih nasprotnih političnih listov; poudarjal je, koliko je g. Hribar v teku 25 let kot obč. svetovalec, 11 let kot župan, zastopnik v železniškem svetu itd. itd. deloval v korist in blagor Ljubljane. Poudarjal je nadalje, da gosp. županu ni mogoče vsak dan priti v dotiko z vsakim posameznim volilec, a njegova odkrita želja je, vsakomur ustreči vsako upravičeno prošnjo in željo. Zato se govornik nadeja in pozivlja vse navzoče gg. železniške uradnike in poduradnike, da odobravajo razmotrivanje g. predgovornika, da se združijo in oddajo na dan 14. maja vsi svoje glasove za našega kandidata župana g. Ivana Hribarja. Železničar g. Jug je želel, naj se župan Hribar predstavi železničarjem in obljubi, da bo delal kot državni poslanec tudi za železniške uslužbenke. Potem ga bodo volili vsi. Magacinski mojster g. Mlakar je izrazil, da mu je župan Hribar obljubil, da bo storil za železničarje vse, kar bo v njegovi moči. Pri Hribarju se doseže vse, kar se da doseči! Strojvodja g. Klun je hotel nekaj ugovarjati, a je imel tako slabo stališče, da se mu je vse ponesrečilo. S tem je bil sestanek končan.

— **Klerikalci in državni uslužbenci.** Na vse načine se pehajo sedaj klerikalci okrog državnih uslužbenec vseh kategorij in jih love na svoje limanice. Zdj ima Kregar za državne uslužbenke prav tako toplo srce, kakor pred 6 leti dr. Šusteršič, ko je kandidiral v takratni splošni kuriji in potreboval glasov državnih uslužbenec. Takrat so mu jih dali in se danes bridko kesajo, zakaj če je bil kdo grdo prevaran, so bili to državni uslužbenici. Kregar ve to prav dobro, a vzlic temu si upa loviti državne uslužbenke in je pri tem še tako predrzen, da se jim narav-

Strahovalci dveh kron.

Zgodovinska povest.

(Dalje.)

XLVIII.

Obroček drobnj, svetla stvar,
Ki skóval te mi je zlatar,
Kako se jasno mi blestiš
In glasno k srcu govoriš.
Na prstu boš mi lesketal
In skoz žitje me spremljal,
Pomembje polni ti simbol,
Spomnik mi skoz radost in bol
Če kateri prstan kdaj se stre,
To drug pač bo, moj prstan ne,
Če moj pa ima biti strt
Ne stre ga drug nihče ko smrt.

Gregorčič.

Zahajajoče solnce je razlivalo svoj sij po sinjem morju, da so se lesketali valovi v tisočerihi bojah, ko je Desantičeva jadrnica obstala pod opatijskim samostanom. Nemo se je Učka gora vzpenjala proti nebu in čulo se je samo šumenje morja in šušljanje dreves. Tam na bregu pa je stel od starosti in trpljenja oslabele mož in ihte privijal k sebi in z drhtečimi ustami poljubljaj svojo trepetajočo hčer.

Slovesnost tega blaženega svidenja je našla odmev v vseh srcih. Nihče se ni ganil, nihče se ni upal dihati.

— Oče, oče!

— Asunta, moja Asunta!

Zopet je zavladala tihota, Tomu pa je vzlic hladnemu vetru, ki je pihal z morja, postalo tako vroče, da je vrgl klobuk v travo in si z rokama brisal pot s čela.

— Čudno je takrat bilo, je pozneje rad pripovedoval, kar pri srcu me je nekaj stisnilo in začel sem se potiti, kakor še nikdar ne.

V nemi sreči se je vojvodinja Asunta držala svojega očeta. Ni vprašala, kako je prišel sem, ne kdo ga je osvobodil, ne kdo ji je povedal, da ga najde tukaj. Samo da je svoboden, da ga zopet ima, to je bilo edino, kar je mogla v tem trenutku misliti in čutiti.

Stari vojvoda je prišel prvi k sebi. Pogled njegov je padel na generala Della Croce, ki se je moral držati srdito, kakor bi bil v najljubšem boju, da je premagal svoja čuvstva, in potem na Kržana, ki je z rosnimi očmi gledal srečo svoje neveste. Vsakemu je vojvoda podal eno roko. Kržan se je nagnil nad to uvelo roko in jo poljubil, general jo je krepko stisnil kakor bi hotel reči, naj bo odpuščeno in pozabljeno, kar je bilo.

Odšli so v hišo, ležečo nad samostanom in tam jih je čakalo novo presenečenje. General Della Croce je dal odpreti velike skrinje, ki jih je bil že poprej poslal in strme je vojvoda zagledal svoj zaklad, ki ga je imel skritega v svojem gradu na otoku Antikyrtira in o katerem je mislil, da je zgubljen, da je zapadel beneški republikli.

Bogato je nagradil vojvoda vse mornarje posebno pa Toma, o katerem mu je Asunta vedela toliko povedati. — Vrl in junaški dečko si, je rekel vojvoda in če boš imel kaj otrok —

— Z milostnim dovoljenjem, vsako leto enega, je Tomo prekinil vojvoda samozavestno.

— Vsem bom jaz za botra, je rekel vojvoda.

— To bo lepo, se je razveselil Tomo, ali potem, svetli vojvoda, morate že še živeti vsaj kakih petindvajset let.

Samotna hiša generala Della Croce še ni videla takega veselja, kakor je vladal ta dan v njenem obzidju, ko je stari general stopil pred vojvoda Dall Ferro in zasnubil Asunto za svojega netjaka.

— Ali gospod general — pomi-

slite — Asunta je poročena — z Ladislavom Gjačičem, je zavzdihnil vojvoda in spomin na nesrečo svoje hčere je odprl vse rane njegovega srca. Ah — kako rad bi jo dal plemiču Kržanu. —

Tedaj pa je general Della Croce razgrnil pergament, ki ga je imel v rokah in na katerem je visel velik in težak pečat.

— Zakon vojvodinje Asunte z Ladislavom Gjačičem je sv. stolica razveljavila in uničila, je s slovesno povzdignjenim glasom naznanil general Della Croce. Jaz sem bil sam v Rimu. Vojni minister Zeno mi je pomagal z vsem svojim vplivom in ker me je tudi podučil kako se v Rimu take stvari hitro dosežejo, sem to razsodbo sv. stolice kmalu dosegel. Naj bo Ladislav Gjačič živ ali mrtev — vojvodinja Asunta je svobodna.

Tedaj pa se je zgodilo, da se je dvoje mehkih rok oklenilo generalovega vratu in da je dvoje rdečih ustn poljubljalo starega kondotjera tako presrečno in vroče, da mu je duša skoprnela blažene radosti. Stari vojvoda pa je objel bodočega zeta in mu zašepetal na uho:

— Vreden si je moj sin, bodi srečen z njo in ona s teboj.

nost laže. Tako je na shodu, ki ga je imel v gostilni pri Krčonu na Tržaški cesti oblastno govoril, koliko so klerikalni poslanci storili za c. kr. poštne uslužbenec. To je pa že prevelika nesramnost! Poštne uslužbenec čutijo vsak dan, da niso klerikalci zanje ničesar, prav ničesar storili. Plače poštne uslužbenec so se zadnjikrat regulirale še v minolem stoletju, ko je bil dr. Krek zastopnik takratne pete kurije, a se je tako malo menil za svoje volilce, da so dobili poštne uslužbenec kot regulacijo pravo spako. Plače so se takrat uredile tako, da je bilo ustanovljenih 11 plačilnih stopenj in in pride uslužbenec vsakih pet let v višjo stopnjo. Kdor hoče priti v najvišjo stopnjo, mora službovati 55 let, a ker je službena doba omejena na 40 let, ne pride sploh noben poštne uslužbenec v najvišje plačilne stopnje. Kaj to pomeni, se spozna iz tega, da so plače drugih stopenj tako nizke, da sploh ni mogoče od take plače človeško živeti. Zdaj pa še ta dolga silna naporna služba! Naravno je, da poštne uslužbenec s tako karikaturno regulacijo niso bili zadovoljni. Po celi državi so se začeli gibati poštne uslužbenec in vložili prošnje, da se jim dovolijo boljše plače. Malo je prošelj, ki bi bile tako utemeljene, kakor je bila ta — a ravno ta prošnja še do današnjega dne ni uslišana. Ko je pred šestimi leti dr. Šusteršič kandidiral v splošni kuriji in lovil poštne uslužbenec, da bi zanj glasovali, takrat so se poštne uslužbenec oglašali tudi pri njem in ga prosili, naj zastopa njih težnje in naj se zanje zavzame. Šusteršič je oblastno, kakor je že njegova navada, poštne uslužbenec rekel: „Pa to je prava malenkost, kar zahtevate; o, to bomo kmalu naredili, le zanesite se na mene.“ Poštne uslužbenec so se te Šusteršičeve besede dobro zapisali v spomin. Celih šest let je sedel Šusteršič v držav. zboru, pa se ni ne enkrat spomnil svoje obljube ne ene resne besede ni zanje spregovoril in ne enega koraka ni storil. Še več! Šusteršič in klerikalci sploh so preprečili zboljšanje plače državnim uslužbenecem, nalašč in namenoma, ker jim je bilo na tem da dosežejo zboljšanje duhovskih plač. Zgodilo se je to meseca januarja letošnjega leta. Tedaj je bil dnevni red poslanske zbornice zabarikadiran z nujnimi predlogi slovenskih naprednih poslancev. Vlada je uvidela, da mora radi teh nujnih predlogov paktirati s slovenskimi naprednjaki in ti so svoje predloge umaknili, da omogočijo zboljšanje plač drž. uradnikom in drž. uslužbenecem. Vlada je imela toliko denarja na razpolago, da bi bila lahko zboljšala plače ne le drž. uradnikom, nego tudi drž. uslužbenecem vseh kategorij. Toda posegli so vmes klerikalci in zagrozili, da sploh ne pripuste nobenega zboljšanja plač — če se ne zvišajo duhovske plače. Velikim strankam je bilo na tem, da zadovolje vsaj uradnike, zato so se vdale. Sprejeto je bilo zvišanje duhovskih plač, kar znaša na leto devet milijonov kron in vsled tega ni za državne uslužbenec ničesar ostalo. Zvišale so se plače pač drž. uradnikom, namesto ubožno plačanih drž. uslužbenec pa so dobili zvišanje plač — duhovniki. Spričo temu je pač več kot nesramno, če se klerikalci upajo zdaj govoriti, koliko so storili za poštne uslužbenec.

— **Kakor mačka mlade** tako prenašajo klerikalci svoje shode. Napovedo jih po najbolj „varnih“ gostilnah, pa vam pridejo nanje ljudje, ki ne marajo poslušati klerikalnih flavz in klerikalnega shoda ni. Klerikalci pridejo samo do vrat oziroma do prve mize, ki jim jo puste prosto, a takoj vidijo, da so slabo naleteli. Tako je bilo tudi snoči. Klerikalci so sklicali shod pri gosp. Poljšaku na Martinovi cesti za 8. uro zvečer. Ker je bilo rečeno, da bo govoril na njem

dr. Šusteršič, ki rešuje klerikalno čast v Ljubljani, a je ne more rešiti, ker je nič ni, prišlo je na shod okoli 100 zavednih vodmatov, da pokažejo klerikalni vsiljivost, da pri njih ni prostora za njo. Prvi je prišel kukat v zborovalnico stari Gostinčar, slaven mož slavne preteklosti. Situacija je bila žalostna, vendar Jože Gostinčar je odprte glave, kadar zija, in zato je tudi sedaj zazijal, pomagal dvema nadebudnima katoliškima mladencema, naj prideta k njemu in krščansko-socialna trojica je zastavila vhod in izjavila, da pusti noter le može pristne katoliške pasme. Gostinčar pa ni dalekoviden politik, to se je videlo snoči. Prišli so zavedni može in stari Gostinčar je kmalu iz bližnjega kota klaverno gledal, kako gredo naprednjaki na „shod“. Situacija je prišel ogledovat Moškerc. Njegovo bistro oko je takoj spoznalo, da „tukaj ne bo nič mogoče narediti“, zato jo je jaderno odkuril v mesto iskat drugega lokala. Ni napačen človek ta Moškerc! Prišel je pa opazovat vse volilno gibanje v Poljšakovi gostilni še dr. Pegan. Tudi temu možu moramo izdati izpričevalo, da je kakor ustvarjen presoditi v trenutku ves položaj. Ko ga je pri njegovem kukanju v „zborovalnico“ nekdo pozdravil z „Dober večer“, je odvrnil: „Promsim, ne žalite me, sicer vas tožim. Zasramovati se ne pustim. Dober večer mi želite, pa nama zasedete „naš“ prostor. Po osnovnih zakonih fizike ne more biti naš shod tam, kjer je vse polno vas zbranih!“ In pomagal je krščansko-socialni lajtnant dr. Pegan svojim, ki jih je bilo kakih pet v sobi, naj gredo za njim „drugam“. Med silnim žvižgom naprednjakov je odšla klerikalna „moč“ podkrepjena s šolskimi otroci in mladimi fantiči menda v gostilno k Ložarju, kjer se je vršil shodok po § 2. — Ali Kregar in njegova tovaršija še niso spoznali, da v Ljubljani ni kraja za kakšne krščansko-socialne eksperimente? S tako beračijo, ki jo uganjate s svojimi „shodi“, se osmešite, da se bolj ne morete, glavno blamažo pa dosežete 14. maja, ko se bo vaša samohvala stopila kot zadnji aprilov sneg. — Pri tej priliki bi opozorili tiste klerikalne študente, ki delajo število po krščansko-socialnih shodih, naj bodo fantiči pametni, drugače jim enkrat za vselej skalimo njih politično prepričanje. — Tisti dijaki, ki je pljuval snoči naprednjakom v obraz in kričal „fej Hribar“, naj se ne prikaže na nobenem shodu več, drugače bomo brez pardona poskrbeli, da bo izključen. — Neki individij klerikalne drhali, katerega ime se bo že izvedelo, je nanosil v mraku za mejo nasproti Poljšakove gostilne kup kamna in neka gospa, ki je to opazila, je razmetala to kamenje, ko se je dotični možakar odstranil. Po desetih uri sta privlekla klerikalna generala Gostinčarjev fantek (baron Pikea) in Gostinčar (vitez šviga švaga) kakih 40 backov od Čišnovarja iz Koldvorskih ulic v Poljšakovo gostilno na Martinovo cesto. Seveda, ker smo mi odšli, so preobračali svoje kozolce nemoteno. To ni bilo drugega slišati, kot liberalci, liberalci, liberalci. — Kar se pa mora pibiti, ni bilo med temi klerikalnimi kričači čez 10 volilcev iz Vodmata. Največ kričačev med klerikalci je bilo pa takih, ki bi morali, ako bi imeli le malo vesti, biti ravno magistratovcem zato hvaležni, kar so danes in kar so dosegli za svoje rodbine!

— **V trnovskem volilnem okraju** agitira prav pridno kaplan Köchler. Najrajši pa hodi k ženam, da bi vplivale na svoje može, naj oddajo glasove za Kregarja. Pri tem poslu ima kaplan kar dvojen občutek; prvi je torej čut veselja, da se more s svojim delovanjem prikupiti škofu, ki mu bo preskrbel kako dobro faro, četudi še nima „hlač“ (konkurza), dasi je že kakih 14 let kaplan, drug občutek pa je še srečnejši, ker ima nepopisno dopadajenje nad ženskami, zlasti če so še mlade in brhke. Saj se ga vidi vsak hip ustavljati in nadlegovati dekleta in žene, če gredo mimo njega in to gotovo ne brez skrivnega namena. Pri agitacijskem poslu mu pomaga tudi njegov ponižni sluga Kačar Karel vulgo „Pre-

tršilčkov boter“. To je mož, ki je trikrat zaupil „hier“, ko se je delila neumnost. Človek se ne more dovolj načuditi, ko vidi v njem toliko nakupične omejenosti. Ne iz prepričanja, marveč iz gole neizobraženosti in servilnosti do kaplana Köchlerja je tako klerikalen, da kar tuli. Če pride kdo k njemu po kislino zelje z „Narodom“, ga sigurno ne dobi, prav tako ne, kakor se ga ni dobilo pri njegovem očetu. No to je pač dobro, da ima Trnovo in Krakovo le kakih pet ali šest posestnikov, ki so glede zabritosti, ošabnosti in trme enaki Pretršilčkovemu botru. Vsi drugi pa so zavedni in razsodni može, ki vedo ceniti zasluge župana Hribarja, kateremu bodo tudi oddali dne 14. t. m. vsi svoje glasove.

— **Za vso je že preskrbel.** Pagar Kregar se ziblje v sladkih sanjah. Tako gotov je, da bo zastopal Ljubljano v državnem zboru, da se že zdaj pripravlja, kako bo 18. junija nastopil v cesarski stolici. Pri teh pripravah je čisto pozabil na svoj demokratizem in hoče nastopiti baronsko. Kovčeg bo kupil pri Frischu in sicer mora biti narejen iz najfinjšega dela. Nekemu prijatelju je zaupal, da bi si rad dal napraviti lepo obleko, a je dostavil, da ljubljanski krojači ne znajo dosti dobro delati, in da si bo obleko kupil na Dunaju. Kajpak! Za kapitaliste znajo ljubljanski krojači dovolj, samo za Kregarja ne. Tudi o dunajskih razmerah se je že informiral. Tako je že domač na Dunaju, kakor bi bil nekaj let tam živel. Rad pripoveduje, da je v „Grichenbeisel“ najboljšo pivo na Dunaju in da se dobi v „Tiroler Weinstube“ tako dobra kapljica, kakor pri Činkoletu. In še veliko drugih lepih reči ve Kregar o Dunaju. Pripravil se je vsestransko in vse preskrbel kar treba, da se bo na Dunaju — dobro zabaval. Zdaj je lažje vprašanje, če ga bodo ljubljanski volilci poslali na Dunaj.

— **Celo v ljubljanski okolici vre.** Šusteršič si je izbral za svoj okraj ljubljansko okolico, misleč, da je ta najbolj klerikalna in da bo tu najlaglje zmagal. Hotel in računati je, da bo izvoljen s tako večino glasov, da bo lahko trkal na prsa in kričal: jaz sem ljubljeneč narodov, mene imajo volilci tako radi in me spoštujejo, da sem bil soglasno izvoljen. Misli je zanesljivo, da bo tako in da sploh ne bo imel protikandidata. Ko je zaznal, da so postavili socialni demokratje svojega kandidata, je postal čmeren, ko pa je bil proglašen nadučitelj Janko Žirovnik za neodvisnega kmetkega kandidata, je Šusteršič začela napadati božjast. Dobro ve, da je Žirovnik poštenjak in da je v vsakem oziru bolj priporočljiv kot kandidat kakor pa Šusteršič. In glej — v ljubljanski okolici se je začelo tako živahno gibanje, kakor ga še nikdar ni bilo. Ljudstvo uvideva, da je Šusteršič nesreča za Slovence in od vasi do vasi ori vse močnejše in močnejše glas: Proč s Šusteršičem! Na vseh štirih straneh ljubljanske okolice udarja na dan plamen ljudske nevolje proti Šusteršiču in ni izključeno, da prinese 14. maj strmečemu svetu celo presenečenje.

— **Agitacija za klerikalnega kandidata na prižnici.** Iz Domžal se nam piše: V nedeljo, 5. t. m. smo imeli v Domžalah prav krasen dan. Lepa vrsta veterancev in dvoje požarnih bramb, na čelu z domžalsko godbo je veselo korakala s svojimi zastavami (op. veteranska je imela tudi slovenski trak) ob 10. dopoldne v domačo cerkev počastit sv. Florijana. Mnogo ljudi se je zbralo, veselo se prekrasnega maja. Godba je utihnila in ljudstvo hiti v cerkev. Beneficijat Bernik stopi na prižnico in se spomni v kratkih besedah sv. Florijana ter preide na devico Orleansko. Nekoliko časa udira po francoski vladi, kakor da bi bil dan sv. Florijana v Domžalah in francoska vlada v kaki zvezi. Čudno, pa pride še bolj čudno. Gospodek je bil čimdalje bolj razburjen in kar naenkrat se je vrnil s Francoskega domov, ž njim pa je prišel tudi toliko težko pričakovani 14. maj. Aha! Misli si je, danes imam vse volilce zbrane, dajmo jih vzeti v „žehto“. Agitiral

je za Kreka, da take strastne agitacije še nismo slišali. Celo pridiga je bila agitacija in le agitacija. Ne bomo opisovali vseh bedarij, katere je kvasil, povemo le toliko, da se je mali mož tako razvnel, da smo se že pošteno bali za njegovo zdravje. Pozabil je, da je v cerkvi, pozabil je na sv. Florijana in prav nič bi mu ne bilo škodovalo, če bi mu bil sv. Florijan poslal kak „tuš“ na njegove razgrete možgane. To je bilo že preveč ognja. Ali so prišli veterani in obe požarni brambi v cerkev na volilni shod ali počastit svojega patrona? Ali ni taka agitacija oskrnjenje slavnostnega dne? Ali ni bil mogoče prst božji, ko je takoj popoldne, po tej nesramni agitaciji, pogorela neka hiša z drugim poslopjem vred v Domžalah? Ali ni Bog pokazal, da se ne sme zlorabljati pobožne slovesnosti? Vse se je škandaliziralo nad Bernikovo strastjo. Pa, saj ni nobene nevarnosti za krščanstvo v Domžalah. Naš kandidat, Matej Sršen, župan in posestnik na Skaručini, je pošten, delaven krščanski mož, ki pozna kmetске težnje gotovo bolje nego vsiljivi dr. Krek. Zakaj ne pustite, da bi nas zastopal kmet-domačin? K njemu stopimo lahko vsak dan in mu potožimo svoje težave, h Kreku pa bi ne mogli. Ali ni vaša agitacija hujskanje, ki naj bi zasejalo prepir med nas? Ali vas ne peče vest? Delali ste nam krivico, omadeževali ste nam praznik. Zakaj ne priporočate Mateja Sršena, katerega, če že ne osebno, vsaj po ljudskem glasu lahko poznate kot poštenega moža domačina. Gotovo je on pošten krščanski mož, sicer bi ga vrli Skaručani ne izvolili za svojega župana. Ako ga ne poznate, vprašajte n. pr. domžalskega župana in druge ugledne tukajšnje može, ki vam bodo gotovo radi opisali vrline našega kandidata. Ko vas določba informirajo, stopite prihodnjo nedeljo zopet na prižnico, povejte vsem ljudem, kako pošten in zvest svojememu kmet-skemu stanu je župan Matej Sršen na Skaručini, priporočite njegovo kandidaturu in popravili boste krivico, katero ste delali dne 5. t. m. na prižnici nam kmetskim volilecem domžalskim. Ne vsiljujte nam tujega duhovnika, ko imamo doma vrlega kandidata. Popravite na prižnici, kar ste zakrivali na prižnici, v prihodnje pa naj bo naša cerkev svetišče — ne pa volilna dvorana! Capito? Vi pa volilci, pridite dne 14. maja gotovo vsi na volišče ter oddajte svoje glasove za Mateja Sršena, posestnika in župana na Skaručini. Kdor ne voli domačina-kmeta, pljuje v lastno skledo! „Cesarju, kar je cesarjevega, Bogu, kar je božjega, nam kmetom pa kmetškega kandidata!“ Tako je!

— **Kandidat Gostinčar** ima celo vrsto lastnosti, s katerimi se odlikuje med svojimi tovariši v klerikalni stranki. Med drugimi lastnostmi ima tudi to, da ne plača rad dolgov. „Slovenec“ je našel, da je storil župan Hribar neodpusten greh, ker je neko domnevano svojo terjatev skušal dobiti potem tožbe. Kakšen greh je pa storil Gostinčar, ki je nekemu ubožnemu premogarskemu hlapcu ostal dolžan — 1 krono 56 vinarjev in jih ni in ni plačal, tako da se je morala proti Gostinčarju vložiti tožba. Naposled bo „Slovenec“ našel, da ima Gostinčar prav in da je hudobnež in grešnik tisti, ki mora potem tožbe iskati — 1 K 56 vin.

— **Velikanska skrb** nosi velikanska klerikalna glava Ant. Kobija na Bregu pri Borovnici. Čujte! Cele noči tuhta in tuhta — v družbi svoje družine, hlapcev, semtertja tudi kaplančka Kajdiža — o volitvah — in hujska, šunta hlapce ter jih je do zdaj že toliko pridobil na svojo stran, da bodo vsi volili pometarja — Gostinčarja. Ali pa ve Kobi, za koga agitira? Ali sluti, v kaki luči bo on sam, ko se dvigne zagrinjalo in se pokaže, kaj je Gostinčar? Še pljuvali bodo ljudje za g. Kobijem, da jim je storil sramoto, ker jih je silil glasovati za Gostinčarja.

— **Kaj je Gostinčar?** Na volilnem oklicu klerikalne stranke je ču-

tati, da je Gostinčar poduradnik. Pameten človek ne zaničuje nobenega stanu, a žalostno je, če kdo sam svoj stan zaničuje. To pa dela Gostinčar. Vemo, koliko se je trudil dr. Krek, da bi Gostinčarja napravil za poduradnika ali za uradnika. Več mesecev ga je sam poučeval, ali Gostinčar ima trdo glavo in v to glavo kar ni šel niti ajmalajns. Tako je moral Gostinčar ostati pri metli. Kake sposobnosti ima Gostinčar za poslanca, ko se niti toliko ni mogel izobraziti, da bi bil postal poduradnik, to naj preudarijo volilci.

— **Politično društvo „Jedna kopravnost“** je priredilo v Kamniku pri Preserju v hiši g. Petelina javen shod dne 5. maja ob 1/2. uri zjutraj. Govorili so na tem shodu gg. župan Ivan Hribar, Dragotin Hribar iz Ljubljane in gg. notarski kandidat Tavzes, posestnika Gruden in Premierstein. Vsi govorniki so naglašali, kako je potrebno, da se kmet osamosvoji in reši gotove nadvlade, ki ga hoče tudi v posvetnih zadevah še nadalje obržati v svojem jarmu. Gospod župan Hribar je poudarjal zlasti to, kako potrebna in koristna bi bila v Preserju postaja za tovarno blago. Priporočal je kandidata Grudna, ker je ta sam kmet in pozna dobro težnjo tega stanu. Gosp. Gruden se je v kratkih in jedrnatih besedah predstavil volilecem in ni delal praznih obljub, kakor to delajo nasprotniki. — Na shodu je bilo okoli 120 volilcev, izmed teh kakih 20 nasprotnikov. Mogoče ni število prav natančno, ker jih nisem štel. Da bo „Slovenec“ o shodu lažnjivo poročal — je gotovo. Oglašil se je za besedo tudi gospod župnik, kateri je z vidno razdraženostjo pravil nekaj o razporoki, svobodni šoli itd. Gospoda župan Ivan Hribar in Dragotin Hribar sta njegove opazke krepko zavrnili in naglašala, da v posvetnih zadevah bodi tudi kmet sam svoj gospod. Pripomniti je, da se je shod mirno vršil in da so se tudi nasprotniki razen nekaterih obnašali dostojno. Govorniki niso napadali nobene nasprotne stranke, kakor to delajo nasprotniki. Videli so pa nasprotniki tudi, kako narašča naša moč v Preserju. Kandidatura Grudnova je bila z navdušenjem sprejeta zlasti zato, ker je g. župnik s svojimi opazkami delal reklamo za Grudna. Predsednik kandidature ni dal na glasovanje, ker je volitev tajna. Kandidat Gruden pa bo dobil lepo število glasov. Ko se je g. župnik poslavljala, je jezno vzkliknil: Na svidenje 14. maja! Da, na svidenje, pravimo tudi mi. Tudi v Preserju nimate vseh na vrvi in prazna je grožnja v „Slovencu“, da bodete dali hud tobak Grudnu in Korbarju. Lep shod je bil. Dani se. Omeniti pa je še, da so klerikalci ponoči namazali na dyeh hišah nabite lepake s človeškim blatom. Vidimo, kaj ljubijo in v čem se radi valjajo. Tako počenjanje se studi celo nekaterim nasprotnikom. Le tako dalje. G. kaplanu pa svetujemo, da naj le hodi po hišah podpisavat, kakor na Jezeru. Mi smo na straži! To je popolnoma objektivno poročilo — zdaj pa vzemite g. urednik „Slovenca“ v roke!

— **Tonček Lavrenčič, 14letni kaplan v Cerknici** in „volilni boksar“ za visoko avanziranega Gostinčarja, si pač javno domišlja, da si bo „priboksal“ celo faro za Gostinčarja. A vendar se mu najbrž trese sabljica, ker tudi Cerknica se že probuja v kljub srednjeveškim razmeram, ki še vladajo tu. Kjer vtakne, svoj „od božje kapljice rdeči nos“ kaplan Lavrenčič, tam mora naravno vse propasti in kaj bi človek govoril o napredku! Tedaj, g. kaplan, „rdeči nos“ stran, dokler vas ne peče! Glavo si beli ta naš „neljubi“ kaplan, kako bi teroriziral mirno ljudstvo, da bi volilo Gostinčarja. Prosil je gosp. dekana in „predsednika olupševalnega odseka“, da bi napravila pred volitvami misijon. Ker g. dekan in „predsednik olupševalnega odseka“ radi boleznim ni mogel dovoliti, je kaplan Lavrenčič od jeze ponosnega projekta zbolel. V svoji „sveti jezi in boleznim“ je premišljeval cerkniške

razmere in napravil jako „strašno rajtengo“ in sicer, da Gostinčar v Cerknici prav gotovo zmaga. Seveda je zopet v svoji „sveti jezi in boleznih“ pisal škofovi cunji „Slovenca“ in mu garantiral, da Gostinčar gotovo zmaga. Ker je kaplan Lavrenčič zopet v svoji „sveti jezi in boleznih“ videl, da je škofova cunja z veseljem sprejela njegovo „špansko rajtengo“, je takoj odpravil in v nedeljo smo ga zopet videli mirnega in zdravega v gostilni, kjer so ga z veseljem sprejeli kaplani in skupaj zabavljali čez liberalce.

— **Vojska bo.** V Cerknici se večkrat sliši, da bo vojska in sicer 14. maja. In glejte res, že pred dvema letoma je nakupil g. dekan in „predsednik olupševalnega odseka“ kanone in jih postavil na cerkveni stolp, kateri je vzor vseh cerkva. In zopet se čuje, da bodo 14. maja streljali, same pristne cerkniške liberalne zajce. Imajo namreč preštudirani že cel manever, kateri ima sledečo vsebino: G. dekan in „predsednik olupševalnega odseka“ bodo streljali na županovo hišo in na supradenta. Farovška kuharica jim bo skuhala „fižolov pulfer“ zmešan s Susteršičevo žilindro. Nekoga slavo-hlepnega možiceljskega, kateri se je pri požarni brambli sam izvolil in našemu mil za adjutanta, bodo pa poslali v Ljubljano študirat zidarstvo, da bo popravil celo vojsko „po ta novi modi“ in ugnal vse zidarje v kozji rog. Anton Lavrenčič in kaplanovi se bodo šli pa „boksati“ med cerkniške liberalce in jim trgali iz duš liberalne hudiče. Gruden bo imel 14. maja slavnosten banket na katerem bo Gostinčarja prav pošteno trančiral. Torej cerkniški možje po-kažite, da se tudi 14. maja nebojimo vojske, in soglasno izvolimo Grudna, ki je delavnejši in zmožnejši kakor Gostinčar. Torej volilci pozor vojska bo!

— **Klerikalno sleparstvo.** Piše se nam: Običinski sluga Fabjančič v Škocijanu, okraj Krško dostavlja volilec volilne liste za državni zbor in te že večinoma podpisane za Janka Hočvarja, po drugi strani je pa kaplanče, ki sliši na ime Valentin, hodil pretekli teden po Jelčah in okolici ter volilec jabičeval, naj mu dajo glasovnice, da jih popiše, kar se je v večini tudi zgodilo. Ako mu je kak volilec hotel ugovarjati, da bo že sam popisal, pričel ga je obdelovati s peklom in hudičem. Temu enak slučaj je bil v Zepreju pri D. Bila je žena sama doma ter jo je Valentin obdelaval na vse načine toliko časa, da se mu je končno vdala in izročila od moza glasovnico, ki jo je Valentin popisal. Ko je pozneje mož D. o tem zvedel, imenoval je Valentina sleparja. Dobro bi bilo, da bi tukaj c. kr. orožniki nekoliko vmes posegli, da bi se tem agitatorjem dokazalo, da so taka postopanja kazniva. Volilec.

— **Volilno gibanje na Dolenjskem.** Iz krškega okraja se nam piše: Po vsej Kranjski se je pričelo živahno volilno gibanje in kolikor bolj se bliža 14. dan maja, tem bolj se ta boj poostreje. Povsod so že postavljeni kandidati vseh strank. Volilni okraj krški, mokronoški, kostanjeviški in trebanjski ima kar štiri kandidate. Izvolimo si poslanca po lastni prosti volji. Izberimo si moža, o katerem vemo in smo prepričani, da bo vedno in povsod naš zvest in marljiv zavetnik. Zato pa, kmetje, volilci krškega, mokronoškega, kostanjeviškega in trebanjskega volilnega okraja, na dan 14. maja stopimo tesno stanovsko združeni vsi kmetovalci pred svet in volimo moža, ki je neodvisen in z nami, ki pozna naše težnje in ki je svoboden in značajan; ta mož je **Francišek Gombač**, dež. komisar za vinstvo in sadjarstvo, ki deluje na Kranjskem nemurno že 13. leto v prespeh kmetijstva ter v prid kmetkega stanu sploh. Da so se vinogradi v našem okraju tako hitro in pravilno obnovili, da se je cena našemu vinu tako povzdignila in da je naše vino zadobilo povsod tako dobro ime, je večinoma le njegova zasluga. V zahvalo tega ga je proglasilo na vsakem sejmu v Krškem, dne 5. t. m. iz la-

stnega prepričanja več kot 300 zavednih kmetov za svojega neodvisnega kmetkega kandidata. Nihče bi ne mogel bolje zastopati kmetkega stanu na merodajnem mestu kot ravno Gombač, ki je sam strokovnjak v kmetijstvu, ki se že od mladih nog bavi s kmetijstvom, ki kot potovalni učitelj pozna dobro vso našo deželo in njene potrebe in ki je tudi sam posestnik v našem okraju. Naj bo torej naša sveta dolžnost, da tega povsod in pri vsaki priliki priporočamo, in da na dan 14. maja vsi do zadnjega glasujemo zanj. Njegova dela poznamo in njega hočemo! — Kmetški volilci. — (Opom. ured.: To smo priobčili danes na željo volilcev, izjavljamo pa, da od danes naprej ne bomo ničesar več priobčevali o kandidatih teh okrajev, s pogojem pa, da bodo tudi nasprotniki enako lojalno postopali.)

— **„Slovenec“** z dne 4. t. m. si je zopet privoščil mene. Ker pa nesramni dopisun ne pride z imenom na dan, bom le na kratko odgovarjal. Ves dopis je zlobna in spodobnega človeka nevredna laž. Jaz se za Kopačev shod nisem brigal, temmanj da bi naročal otrokom, naj vabijo svoje očete na shod. Obvestil pa sem nekatere, moze naše stranke in to sam osebno, o shodu. Bil sem na shodu in se je ta vršil mirno. Le dva ali trije klerikalci, najbrž nahujskani, so z zvonjenjem, to pa zunaj zborovalnega prostora, kazali svoje pristno in menda z žganjem napojeno „kato-liško“ prepričanje. Da je niso v pravem času odkurili, bi se jim bila godila slaba. Imena zamolčim, ker ni vredno takih oseb spravljati v javnost. Na shodu nas je bila večina naprednjakov. Kdor trdi drugače, je lažnjivec. Seveda napada „Slovenec“ dopisun mene zopet izza varnega plota. Podpiši se, lopov, da te morem prijeti! Zakaj se jaz podpisujem? „Slovenec“ dopisun pa se skrivaš bas zato, ker obrekuješ in lažeš! Ali vas g. kaplan ni sram, če ste vi dotični, ki tako laže. Gotovo pa veste, kdo je. Ali ste duhovniki neodvisni? Kdo pa plačuje vas? Ali ni zlobnega dopisnika sram, meni očitati siro-mašne plače?! Kdo me živi? Živim se sam s svojim poštenim in težavnim delom. Očita se mi, da pijem na račun klerikalcev. Jaz svoje račune sam poravnavam in z ljudmi take baže, kakor je „Slovenec“ dopisnik, sploh ne obujem. Nizko si padel, da se poslužuješ takega umazanega orožja in me napadaš, ti zanikrna kreatura. Rečem pa še, da so taki, ki tu tako, drugod drugače govore, ne samo babe in švigašvage, ampak še slabši. Res je, da sem proti volji vseh klerikalcev prišel v Preserje (bili pa so večinoma nahujskani, kakor so še sedaj). Peklo vas je, da se me niste mogli ubraniti. Peče vas, ker bivam tu že tretje leto in če bom zdrav, bom še toliko časa, dokler se bo meni, ne pa vam zljubilo. Da, da, ni vam prav, da pridobivam ljudstvo na svojo stran, ni vam prav, da jim tola-mačim vaše delovanje; sploh hudo in pa še kako hudo vam je, ker vam mešam „štrene.“ S ponosom pa rečem, da so vsi boljši in razumnejši možje na moji strani. Da me pa vaši sovražijo, se ne čudim, saj so nahujskani. Sicer se pa lepo zahvaljujem za prijaznost nekaterih elementov v vaši stranki. Tebi pa, obrekljiva, lažnjiva in podla duša, ki me v „Slovenca“ napadaš, ne bom več odgovarjal, ker nimam časa ne volje se pripraviti z ljudmi, ki si ne upajo javno nastopiti s svojim imenom. Res, da bi radi škodovali Korbarju, ali ne morete mu do živga. Fej, takim poštenjakom! Jaz se bojujem le z odprtim vizirjem — ker se nikogar ne bojim — in sicer če je to komu všeč ali ne. — V Preserji, 7. maja 1907. — Avgust Korbar, narodnonapredni nadučitelj.

— **Shod v Šoštanj.** V nedeljo, dne 12. maja, bo ob 3. pop. na vrtu g. Frana Rajsterja v Šoštanju velik shod volilcev, na katerem se predstavi kandidat g. Vinko Ježovnik.

— **Kovač Verhovc** lazi po Vodmatu okrog kot Kregarjev agitator. Privoščimo mu to veselje, povemo mu pa, da se naj čuva v bodoče groziti volilcem, da bodo pri tej ali oni

stranki izgubili zaslužek, ako ne bodo volili Kregarja. Mi smo sicer zelo usmiljenega srca, toda Vrhovca bi le morali izročiti roki pravice, ako bi ne miroval.

— **Iz finančne službe.** Tržaška finančna direkcija je imenovala provizoričnega računkega revidenta Franca Smerkiniča za rač. revidenta v IX. čin. razredu, provizor. rač. oficijala Karla Medaniča za rač. oficijala v X. in proviz. rač. asistenta Alberta Mandla v XI. čin. razredu.

— **Ekscelenca tajni svetnik in minister i. s. dr. pl. Wittek** je prišel včeraj v Ljubljano.

— **Trgovska in obrtna zbornica za Kranjsko** je imela danes dopolne sejo ter rešila vse točke javne in tajne seje. Poročilo smo morali zaradi preobilnega drugega gradiva odložiti na petek.

— **O paznikih pri sodišču** se je te dni poročalo, da eden izmed njih raznaša „Slovenca“ med svojimi tovariši. Sedaj smo izvedeli, da temu ni tako, nego da „Slovenec“ paznikom le pošilja brezplačno nekaj iz-tisov svojega lista.

— **Pred dušnim pastirjem beže.** Te dni se je mudil v Ljubljani dober posestnik iz Sodražice. Prišel se je v Ljubljano — spovedat. Znanec je pravil, da se župnik Fran Traven v spovednici samo za politiko meni, za drugega nič in da mora človek, ki hoče lepo opraviti spoved, iti v drug kraj. To je gotovo jako značilno. Kristijan mora bežati pred svojim dušnim pastirjem, če se hoče na pošten način spovedati.

— **Koncert „Glasbene Matice.“** na katerem se je izvajal znameniti Verdijev „Requiem“, je vspel sijajno. Koncertna dvorana je bila nabito polna, kakor še menda pri nobenem koncertu „Glasbene Matice.“ Med dostojanstveniki, ki so se koncerta udeležili, je nam omeniti zlasti bivšega železniškega ministra ekscelenco Witteka. Zbor je izvedel svojo ne baš lahko nalogo povsem častno, posebno pa so se odlikovali solisti g. Jeanetta pl. dr. Foedran-spergova, g. Ivica dr. Wagnerjeva in operna pevec vitez Camarotta in Julij Betetto. Občinstvo jim je izreklo svoje priznanje z viharim aplavzom. Obema damama so se vročili krasni šopki iz dehteihih svežih rož, solistoma pa lovorjevci venici strobojnimi trakovi. G. koncertnemu vodju M. Hubadu je poklonil pevski zbor „Glasbene Matice“ srebrn venec z liro in napisom: Verdijev „Requiem“ dne 7. in 8. maja 1907. Svojujemo preljubljenemu pevovodji v znak hvalečnosti in visokega spoštovanja pevski zbor „Glasbene Matice.“ Radi nedostajanja prostora smo žal morali obširno poročilo o koncertu odložiti za prihodnjo številko.

— **Novi kolodvor v Ljubljani.** Pri komisijemskem ogledu zaradi prezidave in razširjenja južnega kolodvora pretekli četrtek in petek sta se svetnika trg. zbornice gg. Fran Hren (ne Hien, kakor je bilo napačno tiskano v ponedeljkovi številki) in V. Tönnies krepko zavzemala za to, da se premikanje železniških vozov v bodoče ne bo več vršilo preko Dunjske ceste. Kakor čujemo, se bo tej upravičeni želji ustreglo.

— **Ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda za sodni okraj Velike Lašče** priredi dne 12. maja t. l. v gostilniških prostorih g. Frana Grebenca v Velikih Laščah veselico z godbo, srečolovom, šaljivo pošto in korandoli korskem. Začetek ob treh popoldne. Vstopnina 40 vin. Ker se veselica vrši v korist slovenske šolske mladine, se preplačila hvaležno sprejemajo.

— **Odvetniški in notarski uradniki.** Kakor znano, bo na binkoštno nedeljo t. l. v „Narodnem domu“ v Ljubljani shod jugoslovanskih odvetniških in notarskih uradnikov. Shod se prične točno ob 10. uri dopoldne ter se nadaljujejo razprave popoldne istega dne. Po končanih razpravah se vrši od 5. ure naprej koncert s petjem in srečolovom, po koncertu pa ples. Shod se vrši v Sokolovi dvorani, ravno tam tudi koncert in ples. Glede skupnega obeda opozarjamo še enkrat vsa tovariše, ki se ga nameravajo udeležiti, da stane isti od osebe 3 K. Tozadevne prijave naj se vpošljejo najpozneje do 15. maja t. l. tovarišu Josipu Christofu, odvetniškemu soliciatorju v Ljubljani. P. n. občinstvo pa opozarjamo, da bodo cene jedil in pijač razvidne iz na stenah pribitih cenikov.

— **Dvestoletnica stolnice v Ljubljani** se praznuje te dni z različnimi svečanostmi.

— **Slovensko-hrvatsko skupno delo.** V zadnjem „Glasu Matice Hrvatske“ poroča profesor dr. Albert Bazala o letošnjih predavanjih „Akademije“ v Ljubljani ter pravi: „Ljubav in bratstvo hrvatsko-slovensko,

osnovano na zgodovinskih vezeh, saj je eni tradiciji in sorodnosti jezika ter plemena je prešlo v realno fazo, odkar se je med Slovenci in Hrvati začelo zajedno delati. Prvo večje skupno delo sta začeli „Matici“, hrvatska in slovenska. Ni dvomiti, da doprinese to delo mnogo k temu, da se slovenski in hrvatski narod spoznata med seboj, da se tembolj zblizala. To delo zahteva danes žrtve moralne in materialne — Matici dajata knjige, vprav bi se moglo reči, zastoj — ali od teh žrtv bode brez sumnje ploda za ves narod. Drugi realni stik je započelo društvo „Akademija“, ko se je obrnilo na zagrebške vseučilišne profesorje in docente, da imajo v Ljubljani predavanja. Tako so Slovenci, dasi nimajo vseučilišča, v Ljubljani ustvarili ljudsko vseučilišče pred nami, ki imamo univerzo. Politični razlogi na žalost še dandanes spričavajo, da Slovenci ne morejo dobiti svojega vseučilišča. Kolikor mi to na eni strani obžalujemo, toliko nas more veseliti, da je ta nevolja dala priliko, da vzajemnost hrvatsko-slovenska stopi v drugi realni stadij: da nas veže ne samo lepa knjiga in umetnost, nego tudi znanost.“ Nato posnema Bazala članek, ki ga je o predavanjih v „Slovenskem Narodu“ napisal Anton Aškerc, ter nadaljuje: „Delujoč na osnovi demokratiziranja znanosti in umetnosti se bodo zblizevali Hrvati in Slovenci. Ali težnja za to mora biti na eni in drugi strani in je potrebno, da mi učvrstimo prosvetno zvezo, ki so jo Slovenci započeli z nami. In v to se nudi prilika. Mislim tu na dve stvari. Po pravih svojih more „Mat. Hrv.“ prirediti predavanja, a dosedaj se je malo delalo na tem polju. A ipak je toliko kulturnih in literarnih vprašanj, ki bi se mogla in morala pretresovati v predavanjih: tu pa bodo mogli sodelovati tudi Slovenci. Da bi se s tem razširilo tudi poznavanje slovenskega jezika med nami, to je, mislim, izven vsake sumnje. Druga uredba, na katero mislim, je ljudsko vseučilišče. Misel, da se pri nas ustvari taka uredba, je naglašena še z več strani: svrha ji je ista kakor „Akademiji“ — razširjenje prosvete v narod. Tudi v tej uredbi bi mogli sodelovati Slovenci: naše duševno obnavljanje bode tem živahnije, čim živahnije bode izmera misli in v nesebičnem in poštenem tekmovanju se moremo nadejati kulturnega napredka. To obnavljanje nas bode morda dvignilo nad mnoge malenkostne pogoje, ki nam jih čisto vsiljuje neizpravnost in krivo presoja-nje pojavov našega kulturnega življenja.“ Iskreno pozdravljamo izvajanje prof. Bazale; kakor pozdravljamo vrle Hrvate med nami, tako bodo tudi naši predavatelji radi hodili v Zagreb. Našemu skupnemu kulturnemu pokretu so nasprotni le slepci in pa sleparji s prodanimi dušami.

— **Važno društveno gibanje.** Piše se nam: Od krajevne skupine Ljubljana, I. avstr. društva državnih slug sklicani shod, ki se je vršil v nedeljo v salonu restavracije pri „Novem svetu“, pojavil se je kot pravcati protestni shod proti nečuvnim razmeram cestnih uslužbencev. Prihiti so na le-tega iz vse Kranjske kronovine ter jih je bilo nad sto iz Gorenjskega, Dolenjskega in Notranjskega. Da je zanimanje za socialno zvezo med temi uslužbenci prikloplo stoprv sedaj do vrhunca, se ni čuditi, kdor je slišal njih skrajno bedne položaje, prigodki posameznih pa nam odpirajo skoro neverjetne dogodljaje, ki živo spominjajo na stanje sužnosti. Ako se premostriva, da živimo v stoletju kipeče omikanosti, v dobi napredka, si ne moremo niti raztolmačiti, da je še mogoče, da se državni uslužbeni, čeravno v provizoričnem značaju in nizke stopinje, nahajajo v takih položajih. Evo nam dokaze in slučaje izza kulis teh trpinov. Vsi cestni uslužbeni dobivajo še vedno po 50 K na mesec, torej 1 K 70 v na dan, torej manj kot najslabši dninar. Neki cestni uslužbenec je delal neko delo izvan svojega revirja od kamor ni mogel 14 dni do svojega doma, a ne da bi dobil za to izvanredno delo kako doklado. Drugi je razoral sneg, najel na izrečno zahtevanje praktikanta tudi konje in pomagaje zato, ko pa je bilo delo končano, ga je praktikant še oštel, rekši, da mu tega ni nihče ukazal, tako da je moral cestar še iz svojega žepa plačati pomagajem 12 K; tretji je delal celo noč posebno delo, ne da bi dosegel kaj plačila i. t. d. Takih in enakih pritožb je bilo čuti nebroj, katerih za sedaj posamič ne moremo navesti, pač pa bomo to v prihodnje storili pri vsaki priliki in tudi naravnost z imeni. Kakemu terorizmu so sploh izpostavljeni ti ljudje, dokazuje nam slučaj, da je neki cestni mojster uslužbenec na njihovo pripombo, da se bodo udeležili shoda v Ljubljani, zagrozil, ako to store, da bodo zgubili še ta zaslužek, kar ga imajo. Vzemimo še pokojninske razmere teh uslužbencev, ki dobivajo po

40letnem službovanju 1 K 08 v na dan pokojnine. Is tega je gotovo jasno, da je le čudom čudo, da so ti državni uslužbeni tako dolgo mogli trpeti ta težki jarem svojega položaja. Primerjati je tudi treba njih težako delo, katero morajo opravljati v najhujšem mrazu, v pekoči vročini, v dežju in snegu, v blatu in prahu, njih naporno delo pri škarpah, njih nevarno vporabljanje pri vodah in viaduktih; vpoštevati se pa mora istotako dejstvo, da so pri takem delu in vednih vremenskih premembah ter škodljivem prahu in vlažnosti najbolj izpostavljeni boleznim in fizični ome-moglosti. Da znaša njih plača 1 K 70 v na dan, mora jim najkrukejši sovražnik priznati, da trpe vnebovpijočo krivico. Radi priznamo, da višji mero-dajni krogi ne vedo posameznih krivic, kakor so se nekatere prej nave-dile in da so taki nečuvni dogodljaji le izbruh brezvestnih predstojnikov teh uslužbencev, vendar pa upamo od višje oblasti v kratkem doseči porazumljenje, da se cestnim uslužbencem, ki so le vendar tudi državni usluž-benci, ki nosijo v znak svojega značaja cesarskega orla avstrijske monarhije na prsih, zboljša ne le njih gnotno stanje, temveč se jim tudi priznajo vse udobnosti drugih državnih usluž-bencev, ter uvede pokojnina, koja je njihovim poslom primerna. H kra-jevni skupini ljubljanski je pristopilo po živahnem razgovoru čez sto cestnih uslužbencev. Govorili so razni člani društva o položaju in v večjem govoru zagotavljali je načelnik tudi, da bode društvo delovalo z vsemi silami za uspeh novih članov ter zastopalo njih interese po vsem korenito.

— **Konjerejski odsek „Kmetijske družbe“** je imel dne 30. aprila t. l. v Ljubljani občni zbor. Odsek je imel leta 1906. 114 članov. Dohodki so znašali 4092 K 90 vin., stroški 3241 K 83 vin., ostalo je koncem leta 851 K 7 vin. Proračun za leto 1907. se je sestavljal z 7050 K dohodkov in 7000 K stroškov. Odstopivši načelnik gosp. Fran Povše in odborniki gg. Leopold baron Lichtenberg, Alojzij Pavlin in Ivan Žarko so bili soglasno zopet izvoljeni. Obširneje poročilo se objavi svoječasn v „Kmetovalcu“.

— **Izlet v Postojno.** 12. maja t. l. zjutraj ob 4. uri 50 minut s poštnim vlakom priredi g. A. Šibenik z gojenci svoje laške šole izlet v Postojno. Tam se obišče sloveča jama in popoldan ob 4. uri se priredi v prostorih „Narodnega hotela“ veselogra „Na letovišču“ v treh dejanjih (spisal J. Stolla), pri kateri sodelujejo gojenci gori omenjene šole in s prijaznim sodelovanjem slavnih igralcev deželnega ljubljanskega gledišča gg. Verovška in Nučiča. Po igri bode ples in prosta zabava. Cena vstopnic v jamo je po posebni pri-jaznosti tamošnjega oskrbnštva znižana, tudi obed v „Narodnem hotelu“ bode zelo po nizki ceni. Kdor se želi udeležiti omenjenega izleta, naj se javi najdalje do prihodnjega petka pri trgovcu g. Tomažu Mencingerju, Sv. Petra cesta, ali pri g. Šibeniku, Čopove ulice št. 10.

— **Bonačev vezani vojni red** izide tudi letos, in sicer okoli srede tega meseca kot priloga „Slovenskemu Narodu“, na kar p. n. naročnike in zanimajoče se občinstvo opo-zarjamo.

— **Napredek živonoreje.** Posestnik Ivan Klešnik v Zalogu je te dni prodal štiri in pol leta starega vola mesarju I. Košenini v Ljubljani za 1015 kron. Posestnik Mihael Adamič je prodal nedavno tega 323 kilogramov tehtajočo svinjo angleške pasme za 355 kron 30 h.

— **Otrok utonil.** Dne 6. t. m. okoli 7. zvečer je pestovala tesarja žena Neža Šetina v Spodnjih Gamelnjih svojega dojenčka, med tem ko je 3½ leta stara hčerka Franciška okoli skakala. Neopažena je smuknila od svoje matere. Vse iskanje je bilo zaman, končno jo je našel oče v bližnjem potoku mrtvo.

— **Kmetijsko predavanje na Vrhniki.** Gospod mlekarški nadzor-nik J. Legvart predava jutri, v četrtek popoldne ob 3. uri na Vrhniki o umnem pridelovanju krme in zboljšanju travnikov.

— **Planinska podružnica v Kranju** priredi v letu 1907. sledeče društvene izlete: 1.) Kranj-Grmada-Otočec-Loka dne 12., oziroma 26. maja ob polu 7. dop. odhod iz Kranja, ob 3. popoldan prihod v Škofjo Loko. 2.) Kranj-Besnica-Nemilje-Selca-Loka dne 9., oziroma 16. junija, odhod ob 6. zjutraj, zbirališče Savski most. 3.) Dne 29. in 30. junija Črna prst-Savica, odhod 28. junija ob polu 1. popoldan, oziroma ob 5. pop. z gorenjskim vlakom. 4.) Dne 14., oziroma 21. jul. Stok. 5.) Dne 17. in 18. avgusta Višarje. 6.) V prvi polovici septembra Triglav.

— **Odlikovan domačin.** Na pariški mednarodni razstavi je bil odlikovan pekovski mojster Albin H a u p t m a n na Jesenicah na Gorenjskem za razstavljene stvari s častno diplomom in slato kolajne ter

se je tudi njegovo pecivo sploh kot za najboljše pripoznalo.

— Prostovoljno gasilno društvo v Bohinjski Bistrici bo na Binkoštno nedeljo praznovalo svojo 25letnico.

— Narodna čitalnica v Ribnici uprizaro pod vodstvom g. Ivana Toporiša v nedeljo, dne 12. maja ob 8. uri zvečer burko „Prvi“. To šalo-igro so igrali z velikim uspehom letos večkrat v Ljubljani in zadnji čas tudi v Brežicah. Z zanimanjem pričakujemo tedaj, kako jo bodo rešili vrli naši diletantje, katerih sedaj že precej časa nismo videli.

— Stara nevesta. Poročila se je, kakor se nam sporoča, na stara leta 105letna vdova Mikič, gostilničarka iz Dolge vasi pri Kočevju. Moža je pokopala 8. februarja letos, 8. aprila se je pa zopet poročila. Sedaj ima 5. moža!

— Strokovno predavanje. V četrtak (praznik), dne 9. t. m., ob 3. uri popoldne predava c. kr. vinarski nadzornik g. B. Skalický v šoli v Vipavi. Predmet: 1.) Čiste drole, njih pomen in njih raba v kletarstvu. 2.) Peronospora in način, kako se je uspešno ubranimo. Z ozirom na važnost obeh vprašanj za vinogradnike bi bilo želeli obilne udeležbe.

— Akad. tehn. društvo „Tabor“ v Gradcu. Na I. rednem običnem zboru dne 27. aprila 1907 se je odbor za l. t. sestavil sledeče: predsednik: phil. Janko Leskošek; podpredsednik: phil. Slavko Reich; tajnik: med. Jakob Schöber; blagajnik: techn. Vekoslav Hrovat; gospodar: jur. Ludovik Zagorčnik; knjižničar: phil. Vinko Zupan; namestnika: techn. Ciril Kraigher, jur. Dragotin Trstenjak; pregledniki: jur. Miloš Stibler, jur. Milan Korun, jur. Josip Pučnik.

— Odbor „Slovenije“ se je sestavil za letni tečaj sledeče: Predsednik: phil. Franc Kadunc, podpredsednik: med. Ivan Raišp, tajnik: med. Viktor Breskvar, blagajnik: med. Josip Tavčar, knjižničar: iur. Al. Hočevar, arhivar: iur. Peter Vavpotič, gospodar: med. Slavko Slamnik. Namestnika sta: forest. Ivan Možina in agronom Albert Veder-njak. Pregledniki: phil. Fran Bradáč, med. Andr. Jenko, phil. Fr. Mravljak.

— Opatijske novice. — Izlet hrvaškega pevskega društva „Lovor“ iz Opatije v Ljubljano. Kakor se sliši iz zelo zanesljive strani, namerava prihodnji mesec tukajšnje hrvaško pevsko društvo „Lovor“ prirediti izlet v Ljubljano in s tem nekoliko povrniti pev. društvu „Slavec“ in Ljubljancem lanski poset v Opatiji. Mi volosko-opatijski Slovenci najpristnejše pozdravljamo ta „Lovorov“ namen, s katerim nam bo dal priliko, da obiščemo zopet enkrat skupno našo belo Ljubljano. — Nemška surovost. Nemško pev. društvo „Klagenfurt“ iz Celovca je priredilo v soboto v Opatijo izlet in prispelo s parnikom v Opatijo v soboto ponoči ob 11. z Reke. Pri tem so pokazali naši opatijski Nemci zopet enkrat v polni luči, kako pri njih napreduje civilizacija. Ko se je parnik približal pomolu in ko so se izletniki izkrcali na kraj, je stopil neki Jos. Hinterleitner, uradnik pri zdraviliščni komisiji, in na ves glas zakričal in opozoril izletnike: „Achtung auf die Geldtaschen, die Kroaten sind da.“ Ta nemška goba, katera ni s pivom nikoli dosti namočena in ki je prišel bos med Hrvate in na hrvaška tla si služil svoj vsakdanji kruh, si kaj takega upa! Ko so slišali njegove besede Hrvati-domačini, so storiли seveda svojo sveto dolžnost in čisto nič drugega. Zato bi se pač priporočalo koroškim nemškim novinarjem, katere bodo gotovo imele sedaj ob barbarih toliko pisati, da se v prvi vrsti za vse, kar se je dogodilo, zahvalijo svojim nemškim bratcem v Opatiji. Najenergiješnje zahtevamo od zdraviliščne komisije, da pošlje Hinterleitnerja iz pisarne, kakor se je to tudi zgodilo sčasoma z gospodom Tančabelom, katerega so radi nedolžne agitacije čisto navadno vrgli na cesto. Ako se to ne zgodi, napeli bomo skrajne sile in prisilili faktorje, da bodo poslali to nemško gobo tja, kamor spada. — Kranjska stavbinska družba ima v Opatiji uslužbenca, kateri so menda še posebej od nje plačani, da širijo svojih gospodarjev nemško politiko. Tudi ti so se v soboto ponoči v pravi svoji nemški luči kazali. Bilo bi pač bolje, da grede taki ljudje nekoliko preje spat, da bodo drugi dan zmogeli za delo, katerega jim ravno naši ljudje dosti dajejo. Obnašali so se pač tako, da more biti direktoja te vsenemške (altrocche „Kranjske“) stavbinske družbe popolnoma zadovoljna z njimi. V prvi vrsti direktoja, v drugi pa gospod Fenzl, ravnatelj filijalke v Opatiji: če ne bodete teh ljudi nekoliko podučili, kako se morajo obnašati, a ne jih pošiljati, da nosijo

balončke in morda še kaj drugega delajo se bomo pa nekoliko drugače pogovorili. — Nekoliko na račun dr. Tripolda v Opatiji. Tudi ta gigerl je skakal in se režal kakor maček, kadar se mu na rep stopi in se še celo tako daleč spozabil, da je pristopil k nemu od domačinov, mu posvetil v obraz in se izrazil, da bi rad ta obraz videl, nakar je dobil odgovor, kakršnega je v polni meri tudi zaslužil. Mi samo opomnimo „Schuster, bleib' bei deinem Leisten!“ — Na račun trgovca s papirjem J. F. Schmidta. Da tudi tega možakarja ni manjkalo med Nemoi, se samo po sebi razume. Tudi z njim bo treba še svoječasno obračunati. Naj si zapomnijo ti gospodje od prvega do zadnjega, da so prišli lačni v Opatijo in da si tu svoj kruh služijo, katerega jim bo pa zmanjkalo, če jih bomo morali šele mi učiti, da zdravilišče Opatija ni za demonstracije in izzivanja, ampak za uživanje miru v njem. — Tuji v Opatiji. Opatijo je obiskalo od 1. septembra 1906. do 1. maja 1907. 19.849 oseb, od 25. aprila do 1. maja 1907. jih je prišlo 588, a 1. maja je bilo nastajenih 2403 gostje.

— Sijajen uspeh ljubljanskih slovenskih igralcev v Trstu. 4. in 5. so člani slovenske drame igrali v Trstu Hauptmannovo „Elgo“ in Stolbovo veseloigro „Na letovišču“. Uspeh je bil nad vse sijajen in so vsi listi, slovenski, italijanski in nemški polni hvale slovenskih igralcev. Posebno hvalijo gospo Taborsko, gospo Danilovo ter gg. Danila, Nučiča, Taborskega in zlasti Verovška.

— Na jablano se je obesil 58letni čevljar Alojzij Jarc v Gor. Polskavi na Stajerskem. Jarc je bil vdan pijači in je izvršil samomor v hipni blaznosti.

— Poskušen samomor. V Mariboru se je vrgel na železnični tir mizarški pomočnik Mihael Vinšek, da bi ga povozil vlak. S silo so ga potegnili izpred stroja, ki bi ga bil kmalu povozil.

— Zaradi nesrečne ljubezni je bila v Trstu 28letna dekla Kristina Bevk jesihovo kislina, da bi se končala. V zadnjem trenutku so jo še rešili in težko obolelo prepeljali v bolnišnico.

— Prijet defraudant. Blagajnika pekovske zadruge v Trstu Franca Jurjeviča, ki je poneveril 400 K iz blagajne in zbežal, so prijeli včeraj v neki gostilni.

— Kap je zadela v Trstu 37 letnega mizarja Antona Stoparja. Bil je kmalu mrtev.

— Mednarodna panorama Pod Trančo nas vodi ta teden ob krasnem Gardskem jezeru. Italijanska Riva sicer ni tako razkošno lepa kakor francoska, vendar ima v izobilju naravnih zanimivosti. Imed posebno lepih krajev je omeniti Rivo, Limone, Tremosine, Campione, Gardone, Garda itd. V bližini je mnogo zanimivih skalnih scenerij in globeli. Ogledamo si tudi bojišče pri Bezeccu in Solferinu s spomeniki padlim avstrijskim in italijanskim vojakom. — Prihodnji teden se razstavi Siam s razvalinami prastarih svetišč.

— Svetovno-znana postojnska jama z vsemi znamenitostmi se nam kaže ta teden v panorami-kosmorami na Dvorskem trgu pod Narodno-kavarno. Priporočamo to serijo zlasti šolski mladini, ki naj spozna neprekosljive krasote svoje slovenske domovine!

— Semenj. Dne 6. t. m. je bilo na letni semenj prignanih 929 konj in volov, 269 krav in telet, skupaj 1198 glav. Kupčija je bila pri goveji živini prav dobra, ker so prišli po njo Korošci in Moravci, pri konjih pa dobra.

— „Ljubljanska društvena godba“ priredi danes zvečer koncert v „Narodni kavarni“ (Gospoke ulice). Začetek ob 9 uri. Vstop prost. — Jutri se vrši koncert v hotelu „Južni kolodvor“ (Seidl), Kolo-dvorske ulice. Začetek ob polu 8. uri. Vstop prost.

— Ljubljanski sekstet na lok koncertuje danes zvečer ob 10. uri v kavarni „Prešeren“. Vstop prost.

— Meteor. mesečni pregled. Minoli mesec mali traven je bil zelo hladen in moker. — Opazovanja na toplomeru dadó povprek v Celsijevih stopnjah: od sedmih zjutraj 44°, od dveh popoldne 105°, od devetih zvečer 69°, tako, da znaša srednja zračna temperatura tega meseca 73°, za 24° pod normalom; največ 222° dne 25., najmanj — 17° dne 22. zjutraj, ko je pobelila slana. — Opazovanja na tlakomeru dadó 729.6 mm kot srednji zračni tlak tega meseca, za 6.4 mm pod normalom; najvišje 743.7 mm dne 22. zjutraj, najnižje 720.1 mm dne 4. zvečer; blizo toliko je kazal tlakomer tudi dne 17. in 27. — Mokrih dni je bilo 18; padavina, dež in sneg, znaša 1700 mm, izmed teh pride 52.6 mm samo na 28., ko nas je zjutraj iznenadila blesteca bela

odeja in je potem, kakor tudi sledečega dne, med bliskanjem in grmenjem drage volje naprej snežilo. Omeniti je tudi vredno 8. pret. m., ko se je proti 11. uri popoldne pripodila močna nevihta od jugozahoda in se vsula nad mestom in okolico gosta toča. V takih razmerah se vegetacija ni mogla dosti razvijati ter je proti drugim letom zelo zaostala.

*** Najnovejše novice.** Na Boddenskem jezeru se je prekuonil čoln ter so štiri osebe utonile.

— Živa pokopana. V francoski vasi Sarbazan so pokopali dne 1. maja navidezno mrtvo 30letno kmetico. Dne 3. maja je slišal nekdo iz napol zasutega groba ječanje ter naznanil županu. Grob so takoj odprli in žena se je nekoliko vzdignila, potem pa ji je bruhal kri ter je izdihnila. V starih mukah je bila strgala vso obleko s sebe.

— Roparski umor. V Novem Jišinu je nekdo ustrelil 19letno posestnikovo hčer Adelo Hromodko ter vzel iz omare 20.000 K.

— Obsojen gubernator. Disciplinarno sodišče v Potsdamu je obsodilo gubernatorja Horna iz Toga na odpust iz službe.

— Japonski princ Fušimi je prišel v London.

— Bivši poljski poslanec Vlk, ki je odnesel iz parlamenta mnogo pisalnih potrebščin, je bil sedaj, ko mu je imuniteta ugasnila, obsojen pri okrajnem sodišču Sieniavi v 6 tedenski zapor.

— Huda kazen. V Stettinu je pri kontrolnem shodu neki pijani delavec govoril v vrsti ter užalil posredujočega orožnika. Obsojen je bil v enoletno ječo.

— Električno železnico Požun do avstrijske meje je gospodarski odsek ogrskega državnega zbora odklonil.

— Vest o penzioniranju 58 srbskih častnikov je izmišljena.

— Zveza avstrijskih ženskih društev zboruje te dni na Dunaju. Tudi „Splošno slovensko žensko društvo v Ljubljani“ je zastopano.

*** Odočna Angležinja.** V Pariz je prišla nedavno iz Londona 19letna Nelly Cortly iskat službe odgojiteljice. Ko se je nekega dne vrnela v hotel, je zgrešila pot ter vprašala neko žensko na ulici. Tujka je bila zelo prijazna ter je povabila Angležinjo, naj si ogleda njeno stanovanje, nakar jo bo spremila v hotel. Komaj pa sta prišli v tujkino stanovanje, nastopila sta dva sumljiva moža ter sta jo hotela ropati. Toda Angležinja ni izgubila poguma. Potegnula je iz žepa revolver ter naglo streljala. Oba roparja sta bila nevarno zadeta. Strela so privabili policajce, ki so zaprli tri ženske, ki so bile v zvezi z roparji ranjena, roparja pa so prepejali v bolnišnico. Dognalo se je, da je roparska drhal že dalje časa izvajljala tuje v svoj brlog ter jih ropala.

*** Čemu so čebele?** Prebivalci goratega Kavkaza rede mnogo čebel, a ne samo zaradi medu in voska, temuč šestokrat tudi za obrambo. V dolgotrajni ruski vojni na Kavkazu so prebivalci šestokrat odbili sovražnika s pomočjo čebelnih panjev. Pa tudi današnji dan se tako obrambno sredstvo šestokrat rabi. Pred meseci je zasledila kozška patrolja nevarno roparsko družbo. Kozaki so podili roparje toliko časa, da so jih spravili na strmo pečino, odkoder niso mogli pobegniti. Ker roparji niso imeli pušek, niso hoteli kozaki plezati na skalovje za njimi, temuč so čakali pod skalo, da se roparji vdajo. Imeli pa so roparji s seboj dva zaboja, ki so ju smatrali kozaki za shrambe priropanega blaga. Naenkrat pa so vrgli roparji ta dva zaboja proti kozakom. Zaboja sta se razbila in iz njih so se usule razjarjene čebele proti kozakom. Kozaki so bežali na vse strani, roparji pa so dobili prosto pot.

*** Največja knjižnica na svetu** je v „British Museum“ v Londonu. V tej knjižnici so dela iz dobe prvih faraonov pa do današnjega dne. Tu je zbran material za celo svetovno zgodovino in kulturo. V knjižnici je nad 50.000 rokopisnih zvezkov celo iz egipčanskih in grških časov. Ustanovljena je bila knjižnica leta 1753, ko je zdravnik Schoane ponudil svojo obsežno knjižnico parlamentu za pol milijona kron. Parlament je ponudbo sprejel ter je preskrbel denar potom loterije, ki je donesla devet in pol milijonov. Misli se je, da bo ta denar zadoščal za novo knjižnično zgradbo in za rente uradnikom, toda biblioteka je tako naglo rasla, da je bilo kmalu treba 5 novih milijonov za nove zgradbe in za muzej prirodnih znanosti. Ko je kralj Juri podaril narodu svojo knjižnico 60.000 knjig v vrednosti treh milijonov, se je moralo poslopje zopet razširiti. Leta 1849 so zgradili orjaško bralno sobo 35.000 štirjaskih metrov. Danes šteje ta knjižnica nad 3 milijone knjig in zvezkov. V knjižnici je to-

liko omar polnih knjig, da bi znašalo 70 km, ako bi se položile vse omare druga za drugo. Da se onemogoči požar, je celo zgradba železna. Luči se ne smejo nikoli prižigati, temuč se s mrakom vsa knjižnica zaklene. Nekateri rokopisi so bili kupljeni za 100.000 do 125.000 frankov. Od leta 1847 dobiva knjižnica vsako knjigo in vsak časopis, ki izide na Angleškem. Lani je dobila samih časopisov 3261. Od leta 1775 do danes se je izdalo 25 milijonov za knjige.

*** Redko umetniško delo na balkanski razstavi v Londonu.** Kakor znano, se odpre 6. t. m. v Londonu balkanska razstava, ki je pod pokroviteljstvom kneza Ferdinanda. Namen te razstave je, pokazati svetu, kaj so vse storiili in kako so napredovali balkanski narodi gospodarsko in kulturno, od kar so se osvobodili turškega jarma. Na tej razstavi je eden predmet, ki bo obrnil nase pozornost. To je kolosalna reliefna karta Bolgarije, ki jo je izdelal Bolgar Karajurdanov. Delal je polnih osem let. Karta prekaša po velikosti vse dosedanje reliefne karte. Visoka je 5 metrov, široka pa 3 metre. Merilo ji je 1 : 126.000, a izbočine 1 : 30.000. Na karti je videti celo kneževino Bolgarijo z mejnimi deli Turčije, Srbije, Rumunije in Črnege morja. Prevečena je s tanko plastjo voska ter so na njej označena vsa mesta, gore, ravnine, planine, reke, vinogradi, močvirja, jezera, ceste, železnice, pota itd. To zanimivo in kolosalno karto namerava kupiti bolgarska vlada.

*** Maškare v cerkvi.** V Olo-muou se je vršila nedavno kazenska obravnava proti sestrama Gizeli in Emi Peška, ker sta zadnjo pustno nedeljo prišli k rani maši naravnost z maškarami, našemljeni in s krinko na obrazu. Deklici sta se izgovarjali, da nista niti pomislili, da imate krinko ter sta pobožno molili. Sodišče je obe oprostil.

*** Ponarejevalec vina.** V Požunu je bil obsojen na mesec dni zapora veletrežec z vinom Ziga Wolf, ker je ponarejal vino. Razen tega je sodišče naročilo oblasti, naj mu izpuste nad 1000 hl ponarejenega vina. Brezvestnemu trgovcu so prišli na sled po anonimni ovadbi.

*** Nova Sparta.** Senator Kennedy v San Franciscu predloži v kratkem zakonodajni zbornici zakonski načrt, naj bi se vsi slabomni otroci pomorili s kloroformom. Do tega je prišel po obisku zavoda za idijote v Glen Ellenu ter trdi, da bi bila za slabomne le dobrota, ako se jih reši mučnega življenja.

Pozor narodno-napredni volilci!

Volilne legitimacije in glasovnice so jela oblastva že razpošiljati. Vsak narodno-napredni volilec naj skrbno pazi na to, da se mu pravočasno izročita dva vlevažna dokumenta. Najvažnejša je volilna legitimacija, ker brez te se ne more voliti. Kdor bi te legitimacije vsaj 24 ur pred volitvijo ne dobil ali kdor bi jo izgubil, naj se nemudoma zglopi pri politični oblasti v Ljubljani na magistratu, na deželi pa pri dotičnem okrajnem glavarstvu, da se mu napravi duplikat legitimacije. Ako bi kdo ne dobil glasovnice, ali če bi jo izgubil, se lahko zglopi pri politični oblasti — v Ljubljani na magistratu, na deželi pa pri dotičnem okrajnem glavarstvu — kjer se mu izroči nova glasovnica. Vendar pa se glasovnica dobi tudi na dan volitve pri volilnem komisarju.

Glasovnice in legitimacije naj naši somišljeniki skrbno čuvajo, ker se bodo nasprotniki na vse dovoljene in nedovoljene načine trudili, da bi jih dobili v roke.

Kako se naj izpolni glasovnice?

Glasovnice je izpolniti tako, da je na njih natančno označena oseba kandidata in da je vsak dvom izključen. Glasovnica ima te-le rubrike: ime kandidata, njegovo opravilo in stanovanje. Na glasovnice se naj napišejo imena kandidatov tako, kakor so navedena v volilnem oklicu izvrševalnega odbora narodno-napredne stranke. Le ako bodo glasovnice izpolnjene tako, je izključena vsaka možnost, da bi se moglo dvomiti o njih veljavnosti. Na volišče je treba sabo prinesiti legitimacijo in glasovnico. Legitimacijo je treba, predno se odda glasovnica, pokazati

volilni komisiji. Ker velja legitimacija tudi za eventualno ožjo volitev, naj jo vsak somišljenik shrani, če je že tudi oddal svoj glas.

Kakšne pravice imajo zaupniki?

Zaupniki, ki jih je imenovala stranka v vsaki posamni občini, da so navzoči pri volilnem aktu, smejo ostati v volilnem lokalu tudi v času, ko je drugim volilecem svoboden dostop na volišče zabranjen, predvsem pa pri skrutinju, ki se sicer vrši pri zaklenjenih durih. Zaupniki so v vsaki občini za stranko velike važnosti. Zato pozivljamo vnovič somišljenike po deželi, naj v vsaki občini, ako še tega niso dosedaj storiili, nominirajo po dva zaupnika in nju imena naznanijo pisarni dr. Trillerja in dr. Novaka, da jih predložita politični oblasti. Za nominiranje zaupnikov je zadnji čas! Kjer se zaupniki še niso naznanili stranki-nemu vodstvu, naj se to zgodi nemudoma, če je treba brzojavno! Pripominjamo, da ima pravico imenovati zaupnike samo strankino vodstvo, ne pa posamniki ali volilni odbori!

Volitev je svobodna in tajna!

Opozarjamo somišljenike zlasti po deželi, da je volitev svobodna in tajna. Nihče nesme volilec siliti, da bi glasovali proti svojemu prepričanju. Volitev je tajna to je nihče ne bo vedel, za koga je kdo glasoval. Zato se ni treba bati duhovniškega terorizma! Na to naj zlasti opozarjajo naši somišljeniki volilce po deželi, ki so dosedaj klerikalni radi tega, ker so se bali duhovniškega maščevanja.

Volilna nasilstva so kazniva!

Naši nasprotniki so se pri vseh dosedanjih volitvah posluževali najgrših nasilstev in najhujšega terorizma. Dasi so taka nasilstva sedaj po zakonu strogo prepovedana, vendar ni dvoma, da bodo tudi to pot nasprotniki posegli po svojih starih sredstvih.

Zato naglašamo, da je vsakdo, ki skuša vplivati na volilce s tem, da jim grozi z gmočno škodo, zakrivil pregrešek volilnega nasilstva, kazniv s strogim zaporom do enega leta; takisto so zakrivil pregrešek proti zakonu o volilni svobodi tisti, ki samovoljno in brez izrečnega dovoljenja volilca pobirajo ali pridržujejo legitimacije in glasovnice ter jih brez izrečnega dovoljenja izpolnjujejo, ter se kaznujejo z zapornikom do treh mesecev. Takna nasilstva so po deželi s strani duhovnikov splošno v navadi in, kakor čujemo, sedaj v najlepšem cvetu! Somišljeniki, zaupniki! Zakon v varstvo volilne svobode vam daje v roko najuspešnejše orodje proti duhovniškemu terorizmu in nasilstvu! Nastopite brezobzirno proti vsakemu, ki bi kršil zakon in ga ovadite državnemu pravdniku. Le na ta način se boste rešili farskega terorizma in provzročili, da bo prišla do veljave svobodna ljudska volja!

Dies irae.

Dies irae, dies illa
bliža se — štirinajsti maj;
jeze dan in dan plačila
bo za Kregarja tedaj.

Groza ga tedaj prešine,
ko mu odleti mandat,
ko propade z visočine
sladkih sanj in zlatih nad.

Dan bo žalosti velike,
kes se v srcu bo budil,
da slovanske se jezike
brez potrebe je učil.

Ves obupan se bo omeril:
„Kaj pa treba je bilo,
da sem s Hribarjem se meril?“
Zdaj se smeje svet samo.

Tavčar je že prav govoril,
reklji, da sem počen groš,
žalosten sem konec storil,
počen groš in — počen mož!“

Telefonska in brzojavna poročila.

Celovec 8. maja. Tukajšnji včerajšnji nemški listi poročajo, da so bili celovski nemški pevci ob prihodu preteklo nedeljo v Opatiji izžvižgani in dejanski napadeni, medleži pa zatrjujejo, da ta vest ni resnična in da je to le volilni manevar. Občinski odbor opatijski naj nemudoma potrebuje ukrepe, da se raznašalec teh laži pride na sled.

Dunaj 8. maja. Wekerle je imel včeraj z Beckom silno dolgo posvetovanje zastran nagodbe. Uspeh tega posvetovanja je naslednji: Avstrijski redakcijski odbor, v katerem so zastopniki vseh ministrstev in ki mu predseduje sekcij-ski šef Sieghart, izgotovi svoje delo šeta teden. Čim odobri ministrski svet ta elaborat, se pelje Beck — a ne pred torkom, dneva volitev — v Pešto, kjer se določi, kdaj se začne nova pogajanja na podlagi tega elaborata.

Dunaj 8. maja. Letošnji cesarski manevari se bodo vršili med 3. in med 14. vojem in se bodo končali 7. septembra. Doslej še ni odločeno, bo li cesar stanoval v Celovcu ali v St. Vidu ob Glini, vendar se sodi, da najbrž v St. Vidu, ker se hoče umakniti utrudljivim slovesnim sprejemom in takim priredbam.

Praga 8. maja. Volilni boj na Češkem je postal v zadnjih dnevih silno voharen in vroč. Zlasti se trudijo različne stranke, da bi vrgle vodilne Mladoche. Zdaj je prišel minister dr. Fort sem in bo sam agitiral po vseh mestih svojega okraja.

Budimpešta 8. maja. Ministrski predsednik Wekerle se je davi vrnil z Dunaja in takoj sklical ministrski svet, da mu poroča o stanju nagodbenega vprašanja.

Berolin 8. maja. Nemški kancler knez Bülow ni bolan, pač pa od naporega dela v parlamentu utrujen. Čm bo končano zasedanje drž. zbora, pojde na dopust.

Berolin 8. maja. V tukajšnjih diplomatskih krogih se zatrjuje, da se pripravlja med Japonsko in Združenimi državami severnoameriškimi taka zveza, kakor je bila pravkar sklenjena med Japonsko in med Francijo.

Ceneno domače zdravilo. Za uravnavo in ohranitev dobrega prebavljanja se priporoča raba mnogo desetletij dobro znane, pristnega „Mollvege Seidlitz-praska“, ki se dobi za nizko ceno, in kateri vpliva najbolj trajno na vse težkoče prebavljanja. Originalna skatljica 2 K. Po poštne pošto razpošilja ta prasek vsak dan lekarar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na DUNAJI, Tuchlauben 9. V lekarnah na deli je izrečno zahtevati MOLL-ov preparat, razpisan s varnostno znamko in podpisom. 1 16-7

FRANC JOZEFOVA

grenka voda.
Izvrstno odvajalno sredstvo.

Sarg glicerina
strijeno in tekoče
belo in nežno.
Dobi se povsod.

Proti prahajem, luskinam
in izpadanju las

deluje najbolje priznana

Tanno-chinin tinktura

za lase

okrepi lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las.
steklenica z navodilom 1 krona.
razpošilja se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil,
medic. mil, medicinal. vin, specialit.
najfinjših parafumov, kirurških
obvez, svežih mineralnih vod i. t. d.

lekarne Milana Leusteka
v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1
poleg novozgrajenega Fran Jožefovega
jubil. mostu. 10-19

Priznano sredstvo proti kašlju.
Opozorjamo častite bralce na „Herbannyjev“ podfosforo kisl apneni železnati sirup. Ta sirup za prsi, ki ga je že od 37 let veliko najznamenitejših zdravnikov izkusilo in priporočilo, ustavlja kašelj in razkrajja slez kakor tudi vzbuja tek in prebavljanje; ker vsebuje železo in fosforo apnene soli, pospešuje vrhu tega tvoritev krvi in kosti. Herbannyjev apneni kisl sirup se radi svojega prijetnega okusa jako rad uživa, celo najšibkejši otroci ga izvrstno prenesajo; izdeluje se le v dr. Hellmannovi lekarni „zur Barmherzigkeit“ na Dunaju VII, dobi se ga pav vseh večjih lekarnah.

Borzna poročila.

Ljubljanska
Kreditna banka v Ljubljani.

Uradni kurzi dun. borze 8. maja 1907.

Denar	Blag
majska renta	98 65
avstr. krona	99 95
avstr. krona	98 65
zlat	116 95
avstr. krona	94 25
zlat	112 10
posojilo 400. Kranjske	98 50
posojilo mesta Spilje	104 50
Zadar	99 85
pos. herc. železniško	99 40
posojilo 1902	100 40
česka def. banka k. e.	100 10
100. pr.	99 10
zast. pisma gal. def.	100 45
hipotečne banke	101 45
pos. kom. k. e. s.	105 70
100. pr.	106 70
zast. pisma innot.	99 75
hranilnice	100 75
zast. pisma ogr. cenar	100 00
def. hranilnice	100 00
z. pis. ogr. hip. ban	100 00
ogr. lokalnih železnic	100 00
ogr. ind. banke	100 00
ogr. česke ind. banke	100 00
prior. lek. želez. Trst	99 90
Poreč	98 75
prior. dolenskih želez.	303 00
prior. juž. žel. kup. 1/2	305 00
avstr. pos. za žel. p. e.	100 00
Seiditz	151 00
ed. l. 1889	256 00
ed. l. 1884	197 65
Seiditz	263 50
sem. kred. i. omislu	277 50
ed. l. 1884	248 00
ogr. hip. banke	98 00
ogr. k. e. 100	195 05
turške	21 70
Seiditz	435 00
ed. l. 1889	80 00
ed. l. 1884	90 00
Seiditz	90 00
sem. kred. i. omislu	58 00
ed. l. 1884	45 50
ogr. hip. banke	27 50
ogr. k. e. 100	65 00
turške	13 00
Seiditz	476 00
ed. l. 1889	180 30
ed. l. 1884	181 30
Seiditz	186 50
sem. kred. i. omislu	1767 00
ed. l. 1884	1777 00
ogr. hip. banke	267 50
ogr. k. e. 100	668 50
turške	773 40
Seiditz	242 25
ed. l. 1889	242 75
ed. l. 1884	720 00
Seiditz	735 00
sem. kred. i. omislu	6 20
ed. l. 1884	6 30
ogr. hip. banke	2620 00
ogr. k. e. 100	2640 50
turške	564 40
Seiditz	268 00
ed. l. 1889	271 00
ed. l. 1884	561 00
Seiditz	144 00
ed. l. 1889	11 36
ed. l. 1884	11 40
Seiditz	19 10
sem. kred. i. omislu	25 48
ed. l. 1884	25 55
ogr. hip. banke	24 00
ogr. k. e. 100	117 82
turške	95 40
Seiditz	95 55
ed. l. 1889	2 51
ed. l. 1884	2 52
Seiditz	4 84

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 8. maja 1907.

Termin	za 50 kg K	9 95
majska za maj	50	10 23
oktober	50	8 29
majska za maj	50	5 98
oktober	50	6 00
majska za maj	50	7 00
oktober	50	7 00

Meteorološko poročilo.

Vilna nad morjem 06-2 Srednji tlač 756-0 mm.

čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v C°	vetrovi	nebo
7. z. v.	739 6	15 5	brezvetno	jasno
8. z. v.	740 3	10 9	sl. svzh.	jasno
7. pop.	738 3	26 0	sl. jzah.	jasno

Srednja včerajšnja temperatura: 16°1 nor-male: 13°0. — Padavina v mm 0-0.

Sprejema zavarovanja **„SLAVIJA“** življenja po najrazmernejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ki nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na dolgotrajno in smrt z manjšajočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastni bančni hiši v Gosposkih ulicah št. 12.

Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastni bančni hiši v Gosposkih ulicah št. 12.

Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastni bančni hiši v Gosposkih ulicah št. 12.

Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastni bančni hiši v Gosposkih ulicah št. 12.

Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastni bančni hiši v Gosposkih ulicah št. 12.

Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastni bančni hiši v Gosposkih ulicah št. 12.

Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastni bančni hiši v Gosposkih ulicah št. 12.

Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastni bančni hiši v Gosposkih ulicah št. 12.

Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastni bančni hiši v Gosposkih ulicah št. 12.

Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastni bančni hiši v Gosposkih ulicah št. 12.

Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastni bančni hiši v Gosposkih ulicah št. 12.

Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastni bančni hiši v Gosposkih ulicah št. 12.

Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastni bančni hiši v Gosposkih ulicah št. 12.

Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastni bančni hiši v Gosposkih ulicah št. 12.

Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastni bančni hiši v Gosposkih ulicah št. 12.

Kot
prodajalka
želi vatopiti v kako trgovino gospica, ki je že nekaj časa kot taka delovala. Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda“.
1543-1

Gospodje, ki so zmožni in voljni prevzeti za Kranjsko zastopstvo

veletrgovine z vinom
blagovolijo naj se zglasiti v petek, 10. t. m. dopoldne od 9. ure naprej v hotela Union, soba št. 20.
Sprejmejo se le dobro vpeljeni in solidni ponudniki
1535

V četrtek, 9. maja t. l.
bo ob lepem vremenu
otvoritev
Koslerjevega vrta
in obenem velik
vojaški koncert.
Začetek ob štirih pop. Vstop prost.
K obilni udeležbi najvjudneje vabi
Marija Erbežnik,
restavratorka.
1538

Zahvala.
Za mnogoštevilne dokaze ustno in pismeno izražene srčnega sočutja povodom prerane smrti našega iskreno ljubljenega soproga, oziroma očeta, brata, strica in svaka, gospoda

Fraňa Pader
c. kr. okraj. gozdarja
kakor tudi vsem udeležencem od blizu in daleč izrekamo za obilno spremstvo k večnemu počitku našo iskreno zahvalo.

Posebej pa se še presrčno zahvalimo slav. „Narodni čitalnici“ za častno spremstvo in c. kr. kancelistu g. Fr. Magdiču, ki nam je v teh žalostnih dneh dobrohotno vsestransko pomagal.

Vsem in vsakemu posebej: Bog plačaj.
1536

Zalujoča rodbina Pader.

Razne prevode
iz nemščine v slovenščino
cirkularjev, pisem in drugih tiskovin oskrbi cenovno izvežban uradnik v tej stroki.

Naslov v upravništvu „Slov. Naroda“.

Ženitbena
ponudba.
Gospodična iz dobre družine, srednje starosti, čvrste postave, izobražena, dobra gospodinja, želi stopiti v zakon, tudi z vdovcem 3 otroki.
1544

Ponudbe s fotografijo do 11. maja pod naslov „Dobra gospodinja“ na upravništvo „Slov. Naroda“.

Ravnokar je izšel
I. del zgodovinske povesti
Strahovalci dveh kren.

Ponatis iz „Slovenskega Naroda“.
Dejanje tega ljudskega romana je zajeto iz velikih bojev med beneško republiko in turškim cesarstvom, v katerih bojih so igrali veliko vlogo piratje, ki so strahovali mnogo desetletij najprej Turke in potem Benečane. Vse glavne osebe tega ljudskega romana so zgodovinske, kakor so tudi glavni dogodki zgodovinski.

Cena 1 K, po pošti 20 vin. več.
Na prodaj ima delo
L. Schwentner v Ljubljani.

Švicarija.
Od 1. maja nadalje tudi
gorkakuhinja
Vsak dan ob 3. in ob 7. popoldne

koncert
Ljublj. seksteta na lok
Ob nedeljah in praznikih ob 1/2 10. dopoldne in ob 3. in 7. popoldne.
Ustop vselej prost.

„SLAVIJA“
vzajemno zavarovalna banka v Pragi.
Rez. fond: 34.788.887-76 K. Izplačane odškodnine in kapitalije 87.176.383-76 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
z vseslovesno slovensko-madžarsko upravo.

Vsa polnsta depla:
Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastni bančni hiši v Gosposkih ulicah št. 12.

Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastni bančni hiši v Gosposkih ulicah št. 12.

Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastni bančni hiši v Gosposkih ulicah št. 12.

Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastni bančni hiši v Gosposkih ulicah št. 12.

Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastni bančni hiši v Gosposkih ulicah št. 12.

Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastni bančni hiši v Gosposkih ulicah št. 12.

Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastni bančni hiši v Gosposkih ulicah št. 12.

Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastni bančni hiši v Gosposkih ulicah št. 12.

Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastni bančni hiši v Gosposkih ulicah št. 12.

Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastni bančni hiši v Gosposkih ulicah št. 12.

prodajalka

želi vatopiti v kako trgovino gospica, ki je že nekaj časa kot taka delovala. Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda“.
1543-1

Gospodje, ki so zmožni in voljni prevzeti za Kranjsko zastopstvo

veletrgovine z vinom
blagovolijo naj se zglasiti v petek, 10. t. m. dopoldne od 9. ure naprej v hotela Union, soba št. 20.
Sprejmejo se le dobro vpeljeni in solidni ponudniki
1535

V četrtek, 9. maja t. l.
bo ob lepem vremenu
otvoritev
Koslerjevega vrta
in obenem velik
vojaški koncert.
Začetek ob štirih pop. Vstop prost.
K obilni udeležbi najvjudneje vabi
Marija Erbežnik,
restavratorka.
1538

Zahvala.
Za mnogoštevilne dokaze ustno in pismeno izražene srčnega sočutja povodom prerane smrti našega iskreno ljubljenega soproga, oziroma očeta, brata, strica in svaka, gospoda

Fraňa Pader
c. kr. okraj. gozdarja
kakor tudi vsem udeležencem od blizu in daleč izrekamo za obilno spremstvo k večnemu počitku našo iskreno zahvalo.

Posebej pa se še presrčno zahvalimo slav. „Narodni čitalnici“ za častno spremstvo in c. kr. kancelistu g. Fr. Magdiču, ki nam je v teh žalostnih dneh dobrohotno vsestransko pomagal.

Vsem in vsakemu posebej: Bog plačaj.
1536

Zalujoča rodbina Pader.

Razne prevode
iz nemščine v slovenščino
cirkularjev, pisem in drugih tiskovin oskrbi cenovno izvežban uradnik v tej stroki.

Naslov v upravništvu „Slov. Naroda“.

Ženitbena
ponudba.
Gospodična iz dobre družine, srednje starosti, čvrste postave, izobražena, dobra gospodinja, želi stopiti v zakon, tudi z vdovcem 3 otroki.
1544

Ponudbe s fotografijo do 11. maja pod naslov „Dobra gospodinja“ na upravništvo „Slov. Naroda“.

Ravnokar je izšel
I. del zgodovinske povesti
Strahovalci dveh kren.

Ponatis iz „Slovenskega Naroda“.
Dejanje tega ljudskega romana je zajeto iz velikih bojev med beneško republiko in turškim cesarstvom, v katerih bojih so igrali veliko vlogo piratje, ki so strahovali mnogo desetletij najprej Turke in potem Benečane. Vse glavne osebe tega ljudskega romana so zgodovinske, kakor so tudi glavni dogodki zgodovinski.

Cena 1 K, po pošti 20 vin. več.
Na prodaj ima delo
L. Schwentner v Ljubljani.

Švicarija.
Od 1. maja nadalje tudi
gorkakuhinja
Vsak dan ob 3. in ob 7. popoldne

koncert
Ljublj. seksteta na lok
Ob nedeljah in praznikih ob 1/2 10. dopoldne in ob 3. in 7. popoldne.
Ustop vselej prost.

„SLAVIJA“
vzajemno zavarovalna banka v Pragi.
Rez. fond: 34.788.887-76 K. Izplačane odškodnine in kapitalije 87.176.383-76 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
z vseslovesno slovensko-madžarsko upravo.

Vsa polnsta depla:
Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastni bančni hiši v Gosposkih ulicah št. 12.

Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastni bančni hiši v Gosposkih ulicah št. 12.

Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastni bančni hiši v Gosposkih ulicah št. 12.

Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastni bančni hiši v Gosposkih ulicah št. 12.

Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastni bančni hiši v Gosposkih ulicah št. 12.

Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastni bančni hiši v Gosposkih ulicah št. 12.

Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastni bančni hiši v Gosposkih ulicah št. 12.

Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastni bančni hiši v Gosposkih ulicah št. 12.

Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastni bančni hiši v Gosposkih ulicah št. 12.

Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastni bančni hiši v Gosposkih ulicah št. 12.

šivilj

se sprejme
v Gorupovih ulicah 3, III. nadstr.

Sprejme se več
učencev

za plesarsko in slikarsko obrt s hrano in stanovanjem ali pa dnevno plačo pri tvrdki **J. Terdan, Ljubljana, Aegove ulice 8.**
1532-1

Lokal

za majhno delavnico ali branjarjo se odda za avgust.

Vprašanje: **Sv. Petra nasip**
št. 4L.
1524-1

Išče se izprašan
kurjač

k lokomobili 13 konjskih moči.
Naslov in pogoji se izvedo pri upravn. „Slov. Naroda“.
1531-1

Iščem
spretnega pisarja

večšega v lesni trgovini ter znanju slovenščine, nemščine in italijanščine. Prednost imajo oni, ki znajo na pisalni stroj pisati.

Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda“.
1530

Ustanovljeno leta 1842.
CRKOSLIKARJA, SLIKARJA
NAFISOV IN OKBOV 1897
BRATA EBERL
LJUBLJANA, Miklošičeva cesta št. 6.
Igriške ulice št. 6.
Telefon št. 154.

Pod ugodnimi pogoji se prodaja dobro ideoča

trgovina z mešanim blagom in deželnimi pridelki

z lepo hišo, gospodarskimi poslopji, na starem prostoru v prometnem, večjem kraju na Sp. Štajerskem.

Vprašanja na upravništvo „Slov. Naroda“.
1545-1

Ustanova za ženitno opravo.

Pri mestnem magistratu je za tekoče leto podeliti ustanovo, znašajočo 200 K katero je osnoval tukajšnji občinski svet povodom srebrne poroke Njih Velikanstev.

Do te ustanove imajo letos pravico uboge, poštene in v Ljubljano pristojne zakonske žene, ki so se v času od 24. aprila 1906. leta naprej omožile.

Prošnje za podelitev te ustanove je vlagati pri tem uradu do konca maja t. l.

Mestni magistrat ljubljanski
dne 2. maja 1907.

Prva domača slovenska pivovarna G. AUER-jevih dedičev

Ustanovljena leta 1854.

v Ljubljani, Wolfove ulice šte. 12

4012 77 Številka telefona 210.

priporoča slavnemu občinstvu in spoštovanim gostilničarjem svoje **izborne**

marčno pivo v sodcih in steklenicah.

Pozor! Trgovci! Novost!

75 kosov samih novosti fin. peciva po 2 vin. za prodajanje za 1 K 10 vin. 38 kosov pripravnih za kavarne in gostilne po 4 vin. za prodajanje za 1 K 10 vin. razpošilja vse v lepih kartonih po povzetju; ako se za 6 kron nasenkrat naroči tudi poštnino prosto: E. Brandt, tovarna finega peciva v Kranju. 1225-6

Stanovanje

z dvema sobama, kabinetom in pripadki se odda za avgust v Cerkvenih ulicah št. 1 v Trnovskem predmestju. Več tam. 1516-3

Dvoje lepih stanovanj

v solnčni legi, vsako obstoječe iz: 2 sob, kuhinje, jedilne shrambe in kabineta ter s porabo perilnice in delom vrta, se za avgust odda na Dunajski cesti št. 60. 1523-1

Krojaškega pomočnika

sprejemem takoj v delo. 1521-2
FRANC BENČIČ, krojač
Kozina 5 (Istra).

Južno sadje in zelenjavo

razpošilja po povzetju **Josip Dolčič** v Trstu, Via della Sorgente šte. 7. Telefon št. 1465. 815-18

Lepo, zračno stanovanje

z dvema sobama in pritliklinami se odda za mesec avgust na Tržaški cesti št. 38. 1508-2
Poizve se pri **A. Gjudu, Kongresni trg št. 3 Ljubljani.**

Odda se takoj v najem velika trgovina

z mešanim blagom na zelo ugodnem prostoru na Šttni pri Sv. Križu na Dolenjskem. 1451-3
Več se izve v trgovini na Šttni ali pa v trgovini g. H. Stancerja v Krškem.

Staro železo

baker, svinec in mednino kupuje po najvišjih cenah

Fr. Štupica

v Ljubljani, 1084-9
Marije Terezije cesta šte. 1 in Valvasorjev trg šte. 6.

Na pomoč! Prostovoljno gasilno društvo na Jesenicah

otvori keglanje za dobitke v četrtek, dne 9. maja 1907 na Ferjanovem keglšču na Savi in vlnudno vabi h keglanju vse prijatelje. ODBOR.

30letni uspeh.

Najgotovše in najboljšo sredstvo proti želodčnim boleznim in motenju prebavljanja je občepriljubljena in znana

sol za želodec

lekarnarja Jul. Schaumanna v Stockerau.

Dobra kuharica

je izšla **Minka Vašičeva** je izšla v založništvu Lav. Schwentnerja v Ljubljani. Dobiva se samo vezana; cena 6 K, po pošti 6 K 55 h.

Lepo stanovanje

obstoječe iz 4 sob, predsobe, kuhinje in vsemi pritliklinami se odda takoj ali za avgustov termin. Popraša se pri **Karlu Kytka** na Dolenjski cesti. 1458-3

Hiša v Ljubljani

v Trnovskih ulicah 15 s stanovanji, zlasti pripravna za industrije in obrtnike, z velikim dvoriščem in delavnicami, z vzdanimi sušilnimi peči se za 46000 K (dolga pri branilnici 25000 K) pod ugodnimi plačilnimi pogoji takoj prodaja. 1331-6
Dr. M. Hudnik, odvetnik v Ljubljani.

Odlikovano z najvišjo odliko „Grand Prix“ na svetov. razstavi v St. Louisu. V tablicah po 10 h napredaj povsed.

Dolenjske Toplice

na Kranjskem, dol. železnice postaja Straža-Toplice. Gorek vrelec 38° C, pitno in kopalno zdravljenje. Izrednega učinka za protin, revmatizem, ishias, nevralgijo, kožne in ženske bolezni. Veliki kopalni basini, odlične kopeli, mahovite kopeli. Razkošno opravljene tujske, igralne in družabne sobe. Dobre in cene restavracije. Sezona od 1. maja do 1. oktobra. 1395-2
Prospekte in pojasnila daje brezplačno kopališka uprava.

[Od mrčesa

onesnažena in zanemarjena

stanovanja

pohištvo, posoda, domače živali, vrtno in cvetlične naprave se popolnoma očistijo

edino s

Fichteninom

(pat. in obl. zavar. žuželčje mlio).

Edini

pomoček za zanesljivo in odločno uničenje vsakršnih mrčesov in njih zalege.

Dobiva se povsod. Kos stane 30 vinarjev.

Centralna pisarna za prodajo za Avstro-Ogrsko:

Karel Ebel, Opava.

Dosedaj nedosežena v svojem točnem in zanesljivem učinku; staroizkušeno dietetično sredstvo za pospeševanje prebavljanja. Odstranjuje takoj preobilno želodčno kislino in je neprisegljiva v vzdrževanju in urejevanju dobre prebavljivosti.

Dobi se v vseh renomiranih lekarnah avstro-ogrsko monarhije. Cena 1 škatle K 1.50. Pošilja se po pošti, če se vzame najmanj 2 škatli, 220-16 proti povzetju. Glavno skladišče: **Deželna lekarna Julija Schaumanna**, Stockerau pri Dunaju.

Obseja na 576 straneh več nego 1300 receptov za pripravljanje najokusnejših jedi domače in tuje kuhinje, ima 8 fino koloriranih tabel in je trdno in elegantno v platno vezana.

Hvali jo vse: kuharica s svojega strokovnjakovega stališča, literarna kritika za adri lepega lahkega jezika, fina dama zaradi njene lepe, pri slovenskih kuharskih knjigah ne navadne opreme, in končno varčna gospodinja zaradi njene cene, ker ni nič dražja, nego znane nemške kuharske knjige.

59 22

Več sto smrekovih, jelovih in kostanjevih dreves

se da v posekanje — Naslov pove upravnistvo „Slovenskega Naroda“. 1498-2

Poni z vozom se takoj poceni prodaja.

Naslov pove upravnistvo „Slov. Naroda“. 1514-2

Neupremočljive

pelerine

(za turisticke in lov)

iz velblodje dlake ali lodna, za gospe, gospode, deklice in dečke v najboljši kakovosti

priporočata 1413-3

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernove ulice 9

Pekovskega vajenca

sprejme pekarna na Sv. Petra cesti 5 v Ljubljani. 1501-2

Proga se enonadstropna, skoro nova

hiša

v Ljubljani, z izrednimi ugodnostmi. Naslov v upravnistvu „Slov. Naroda“. 1449-2

Prodajalka

se takoj sprejme v trgovini z mešanim blagom pri trdki

FRAN SENICA

v Motniku pri Kamniku.

Dobro idoča brivnica

na deželi blizu Ljubljane se zaradi popolne opustitve obrti prodaja. — Pojasi daja **Jakob Vildman, brivec** v Ljubljani, Valvasorjev trg št. 5. 1433-2

Sprejme se priden, razumen

učenec

v trgovino z mešanim blagom pri **K. Werli** v Gerknici. 1511-2

Elegantno stanovanje

obstoječe iz 4 sob, predsobe, kuhinje, kopalnice in z vsemi drugimi pritliklinami in

stanovanje

v suterenu obstoječe iz sobe, kuhinje in z drugimi pritliklinami se dasta takoj ali z avgustovim terminom v najem. Naslov pove upravnistvo tega lista. 1391-6

Spreten, soliden

grščinski vrtnar

28 let star, samec, nemščine in slovensčine zmožen, odslužen kavalerski ki je ravnar dovršil orožno vaj dobro poraben pri lovu, zmožen mahovskega obrata za elektr. luč, išče mesta v Ljubljani ali okolici za stalno. Več pove upravnistvo „Slov. Naroda“. 1525

Zavarovanja škode po točji sprejema

C. kr. priv. avstr. zavarovalna družba „DUNAV“ sedaj tudi na Štajerskem, Koroškem in Kranjskem. Ponudbe sprejemajo in dajejo pojasnila vsi krajevni in potovalni agenti, kakor tudi generalni zastop v Gradcu, Hofigasse: 8. Istotam se sprejemajo posredovalci. 1540-1

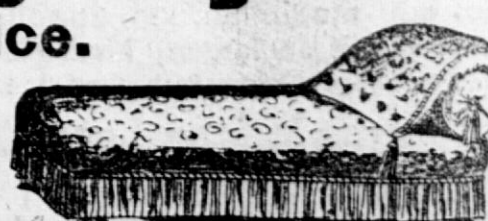
Pohištvo, tapetniško blago in izdelke

priporoča

Puc & dr., Ljubljana.

1414 4 Sodnijske ulice.

Klavirji in sobna oprema na obroke.

Le pristni Mackov

Kaiser-Borax

Za vsakdanjo rabo pri umivanju.

Pristni Mackov Kaiser-Borax je najvrednejše in najzdravješe, že več let preizkušeno lepilo za kožo, napravi vodo mehko in kožo čisto, nežno in belo. Priključeno aniseptično sredstvo za gojitev ust in zob in za medicinsko uporabo. Pazite pri nakupu! Pristno je v rdečih kartonih po 15, 30 in 75 vin s posebej stojajočo varnostno znamko in obširnim navodilom. Nikdar odprto! a 1:26 1

Edini izdelovalec za Avstro-Ogrsko: GOTTLOB VOITH, DUNAJ, III. 1.

Zelo važno za trgovce in obrtnike!

Vsak trgovec gotovo gleda, da kupi ceno, posebno sedaj, ko se vse draži, zato naj nihče ne zamudi prilike, dati si predložiti

krasno in bogato kolekcijo

632 16

reklamnih koledarjev za leto 1908.

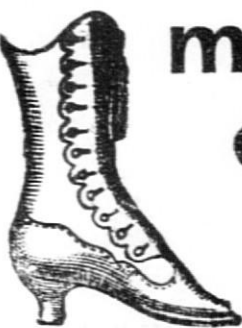
Ker sem sklenil s tremi največjimi tvojnicami pogodbe za

300.000 koledarjev

mi je edinemu moči nasproti vsej tuji konkurenci jih oddajati s tiskom in blokom že kos od 12 vinarjev naprej. Pripravi so za vsako obrt. Prepriča se lahko vsakdo, zadostuje samo navadna dopisnica, na katero mu dopošljem franco celo kolekcijo.

FR. IGLIČ, Ljubljana, Mestni trg št. 11.

Na debelo in na drobno!

Velika trgovina moških, ženskih in otroških čevljev

domačega in tvojniškega izdelka

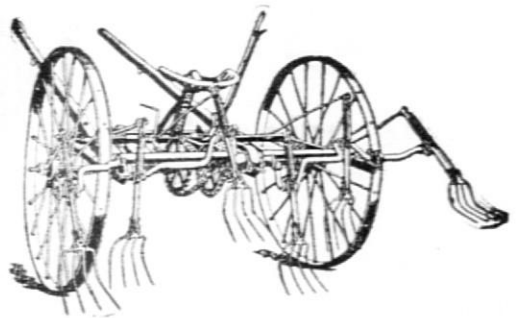
Kongresni trg št. 6

v Tamborlnovi hiši.

Naročena dela se izvršujejo natančno po meri iz najboljšega usnja v elegantni obliki in po prav nizki ceni. 1041-8

MATEJ OBLAK

čevljarski moster in trgovina s čevlji.

„Deering“

pred vsemi!

ROBERT & Co. Dunaj,

„Deering“ največja specialna tvornica na svetu za žetvene stroje.

Novo! Novo!

„Ideal“

te kralj

vseh lahkotekočih kosilnih strojev za travo in zelenjavo.

Prednosti: zelo lahko vlačenje. Najboljša snov. Enostavna konstrukcija. Priročno oskrbovanje.

Edini zastopnik: 1382-3

Fr. Stupica, Ljubljana.

Pristni dobri

brinjevec

se dobi pri

6011

L. ŠEBENIKU v Spod. Šiški.

Sive koroške kose

izdeluje

tovarna
za kose

Karel Zeilinger

v Himmelbergu

iz najboljšega koroškega litega jekla v poljubni obliki in množini. 819-18
Cene in vzorci kos se pošiljajo na zahtevanje franco.

**Pred
nakupom**
si oglejte velikansko 19
**sukneno
zalogo**
R. Miklauca
v Ljubljani, Špitalske
18 ulice št. 5.
**Ostanki
pod ceno!**

Cene stanovanjem do 1. junija in od 1. septembra 25% pod tarifo.

Od 1. junija interurbana telefonska zveza.

Zdravilišče Krapinske Toplice

Sezona od 1. maja do konca oktobra. Hrvatskem

Leta 1906 je bilo 5221 ljudi. Od zagorjanske železniške postaje Zabok-Krapinske Toplice oddaljene eno, od postaje Rogatec, lok žel. Grobelno-Rogatec, pa 2 uri vožnje. Od 1. maja vsak dan dvakrat omnibus k vlakom proge Zabok-Krapinske Toplice ob 7 in 53 min., ob 10 in 8 min. dopoldne in ob 4 in 16 minut popoldne, k postaji Rogatec k popoldanskemu vlak. — 30° do 35° R (37° do 43° C) gorke akrototerme, ki eminentno vplivajo proti protinu, mišični in členski revmi in njih posledičnim boleznim, pri ishiji, nevralgiji, kožnih boleznih in ranah, kronični Brightjevi bolezni, otpranjenju, pri najrazličnejših ženskih boleznih. — Velike baskinske, separatne kopeli, kopeli v banjah in prsne kopeli, izvrstno urejene potilnice (sudarji), masaža, elektrika, svet. zdravilna gimnastika. — Udobna stanovanja, dobre in ne drage restavracije; stalna toplaška godba. Razsežni senčni sprehodi, prostor za tenis-igro itd. Kopališki zdravnik dr. Ed. May. — Brošure se daje v vseh knjigarnah. Prospekte in pojaseila pošilja kopališko ravnateljstvo 1307 4

v Krapinskih toplicah na Hrvatskem.

Kašelji!

Kdor tega ne uvaža, se pregreši na svojem lastnem telesu!

Kaiserjeve prsne karamele

s tremi jeklami. Zdravniško preizkušeno in priporočeno proti kašlju in hripavosti, kataru, zasliženju in kataru v požiralniku 5120 notarsko poverjenih izpričeval potrjuje, da drže, kar obetajo. 4001 22

Zavoj po 20 in 40 vin., skatljica 80 vin.

Zalogo imajo: V Orlovci lekarni poleg železnega mostu v Ljubljani, v lekarni Jos. Mayr v Ljubljani, v dež. lekarni pri Marji Pomagaj Milana Leusteka v Ljubljani, pri Ubaldu pl. Trnkoczuju in pri G. Placoliu v Ljubljani. — V Novem mestu v lekarni S. pl. Sladovič. — V Vipavi v lekarni I. Hus. — V Ribnici v lekarni pri sv. Stefanu Jos. Anič. — V Idriji v lekarni Daniel Pirc. — V Metliki v lekarni Ivan Gjurič. — V Radovljici lekarnar A. Roblek, v Novem mestu lekarnar Jos. Matkovič. — Hinko Brilli, lekarnar v Litiji. — V Kranju v lekarni Karel Savnik.

Koncesijonirani pogrebni zavod Marguč A. v Škofji Loki.

Slavnemu občinstvu naznanjam, da sem otvoril

1485-2

filijalko svojega pogrebnega zavoda tudi na Jesenicah.

Filijalko vodi gospod Filip Lazar, mizarški tovarnar na Savi, kateri sprejema vsa tozadevna naročila. Dalje naznanjam slav. občinstvu, da imam v zalogi v Škofji Loki kakor tudi na Jesenicah

mrliške krste najrazličnejših vrst.

Opozarjam slavnega cerkvena predstojništva na veliko zalogo pravih voščenih sveč, za kojih pristnost je zjamčenih 2000 K. V zalogi imam tudi pogrebne sveče različnih cen — Vsa pojasnila glede pogrebov itd. daje za Jesenice gospod Filip Lazar, v Škofji Loki pa lastnik zavoda Anton Marguč. Vsa opravila in naročila se točno in po najnižjih cenah izvrše

Objavljenje.

Od cestnega odbora za sodni okraj Senožeče se naznanja, da bo pristojbina mitnice na reški deželni cesti pri Vremih za tri leta, to je od 1. junija 1. 1907 do 1. junija 1. 1910 na javni dražbi

dne 16. maja 1907

ob 9 uri dopoldne v hiši gospoda Maksa Dekleva v Vremem Britofu dana v zakup pod sledečimi pogoji:

1. Zakupnik zadobi pravo, mitniško pristojbino pobirati, katera znaša:
 - a) od enega upreženega voznega živinčeta po 8 vin.
 - b) od enega težkega gnanega živinčeta, (vola, konja, bika, krave, junčka, junice, mezza in osla) ali neupreženega živinčeta po 4 "
 - c) od enega lahkega gnanega živinčeta (teleta, ovce, koze, prasca in svinje) po 2 "
2. Živinčce, neseno ali peljano, ne spada pod mitniške pristojbine.
3. Zakupnik stoji v porabo mitniški hlošč, potem stanovanje v mitnični hiši proti letnemu ponaprednemu izplačilu najemnine 50 kron na cestni odbor Senožeče.
4. Zakupnik se mora vsak mesec na slavni c. kr. davkarski urad v Senožečah ponazadno plačati, sicer pa 5 od sto obresti od vsakega zapadlega obroka plačati.
5. Drazbe se lahko vsak udeleži, ki ima za to zakonito sposobnost in zamore dati pogojeno varnost ter iz mitniških zakupov ni izrecno izločen.
6. Kdor bi v imenu katerega drugega hotel dražiti, se mora s sodnijsko poverjenim pooblastilom svojega pooblastitelja pri komisiji pred dražbo izkazati in taisto njej izročiti.
7. Pismene, s postavnim kolkom previdele ponudbe morajo imeti:
 - a) Varščino (Kaution) vsled odstavka 8. teh pogojev v gotovini ali pa v državnih papirjih po zadnje spoznanem borznem kurzu ali pa z dokazanim sprječevalom, da je ta znesek pri eni eraričnih zalog v gotovini ali pa v državnih papirjih po kurzu vrednosti vložen ali hipotekarno ali pupilarno utrjen bil, tedaj če je kavcija hipotekarno zagotovljena, mora biti taista z deželno ali zemljiško-knjižnim zastavnim vpiskom ali izpiskom in sodnijsko cenitveno listino od hipoteke previdele.
 - b) Take ponudbe morajo
8. okrajnemu cestnemu odboru v Senožečah zapečatene doiti.
9. Pismene ponudbe morajo znesek v številkah odločno in razumljivo povedati in mora ponudnik svoje ime in ime, potem stan in stanovališče podpisati. Stranke, pisave nezmotne, naj svoje lastnoročno znamenje k pismeni ponudbi pridenejo, v kateri mora biti podpisani tudi eden podpisalec kot priča in še ena priča ter obeh stan in stanovališče. Če je več oseb skupno eno pismo ponudbo vložilo, morajo v taisti povedati, da se kot nerazdelni soplačevalci eden za vse in vsi za enega, na dopolnitev zakupnih pogojev zavežejo. Obenem morajo v ponudbi tistega soudeleženca naznaniti, na katerega ime se bo napisal zakupni objekt.
10. Take ponudbe ne smejo imeti nobenih pristavkov (Klausel), kateri bi utegnili prikrajševati dražbene pogoje, ampak morajo odločno izraževati, da hoče ponudjalec vse v tem objavljenju zapodane in one pri ustmeni dražbi prečitane, v dražbeni zapisnik zapisane pogoje natančno izpolnjevati.
11. Zunan morajo pismene ponudbe imeti tale napis: „Ponudba za zakup mitnice pri Vremih“.
12. Pismene ponudbe so pravovredne za ponudjalca od časa njih vloge, za cestni odbor pa šele od dneva, katerega se potrditev ponudbe dotičnemu ponudjalcu na znanje da. Pismene ponudbe bodo po dovršeni ustmeni dražbi vprico zakupnih dražbenikov odprte in razglašene. Zakup se bo potem, ne da bi se naprej dražilo, tistemu priznal, kateri bo ali po ustmeni dražbi ali po predpisani pismeni ponudbi največ ponudil, pa naj si bo, da je ta ponudba izključni znesek dosegla ali presešla, če je za sklepanje dotične zakupne pogodbe pripravna. Omeniti je, da ako bi pismena in ustmena ponudba enaka bila, dobi ustmena, od dveh ali več enakih pismenih ponudb dobi pa tista prednost, za katero bo žrebanje odločilo, izpeljano po dražbeni komisiji.
13. Zakupnik je navezan, šteti del cele zakupnine kot kavcijo položiti, ki se jo lahko plača v gotovini. državnih papirjih ali fidejussorčno.
14. Vsak mora, predno se sme dražbe udeležiti, izplačati dražbeni komisiji znesek 200 K kot začasno kavcijo; to plačilo je lahko, kakor gori rečeno, v gotovini, zemljiško-odveznih obligacijah ali c. kr. državnih papirjih po zadnje spoznani kurzni vrednosti.
15. Precej po dovršitvi dražbe bodo kavcije nezakupnikom povrne, zakupniku pa bo taista šele po dogotovitvi kavcije (v zmislu točke 7.) povrnena; to dogotavljenje se mora zgoditi pred izročitvijo zakupnega objekta.
16. Vsi drugi splošni zakupni pogoji se morejo ogledati pri cestnem odboru v Senožečah in v Postojni.

Od or skladnih cest v Senožečah

dne 2. maja 1907.

Obrazec za pismo ponudbo.

Jaz ponujam za zakup pobiranja mitniške pristojbine na reški deželni cesti pri Vremih za čas od 1. junija 1907 do 1. junija 1910 zakupni znesek (ponudbeni znesek v številkah) piši: (ponudbeni znesek v črkah), in zagotavljam, da se hočem pogojev, ki so v dotičnem objavljenju označeni, točno držati.

Kot začasno kavcijo prilagam tu znesek 300 K.

(Podpis mora biti po objavljenem predpisu.)

1490-2

Nova idealna voda za želodec!

VITA * VITA
Prirodna rudninska voda
VITA
Najboljši
natronski vrelec.
Po zdravniških priznanjih
odlične zdravilne moči pri:
**obolelostih menjavanja snovi,
diabetes, preobili skalnični
kislini, boleznih mehurja in
ledvic, katarjih sopil, prebavil.**
Glavna zaloga v Ljubljani pri Mihaelu
Kestnerju. Dobi se tudi v lekarnah in
drogerijah. 8490
VITA * VITA

Lepa birmanska darila!

Zahtevajte švicarske ure „Union“, ki so najboljše, ter le 1. vrste. Zaradi velikanske zaloge, ki sem jo osebno v Švici pred podraženjem nakupil, mi je mogoče vsakomur najboljše in najceneje postreči. Mojo zalogo si lahko vsakdo ogleda in se prepriča.

Tudi imam nanovo urejeno bogato zalogo veržic, uhanov, zapestnic i. t. d.

Nikljasta cilindar rem. ura 2.40
Srebrna " " " 3.80
Srebrna " " " 5.—
Srebrna veržica " " " 1.—
14karatna zlata ura " " " 12.80

FR. CUDEN

nasproti francisk. cerkve v Ljubljani.

Urar in trgovec na drobno in debelo.

Delničar švicarske tovarne ur „Union“.

SVETOVNOSLAVNI FERNET-BRANCA

298-21

tvrdke FRATELLI BRANCA v MILANU

EDINE IN IZKLJUČNE LASTNICE TAJNOSTI O PRIPRAVLJANJU
JE NAJUSPEŠNEJŠA ŽELODOČNA GRENČICA NA SVETU!
Neutrpljiva v vsaki družini! Dobiva se v vsaki boljši delikatesni
trgovini in v vsaki kavarni.

Svoji k svojim!

Kdor rabi traverze in železniške šine za oboke, strešno lepenko, bičje za strope, pločevino za strehe, okove za okna in vrata, pumpe in cevi za vodo, vino in gnojnico naj se obrne na trgovino z železnino

Marije Terezije cesta 1
zraven Figabirta

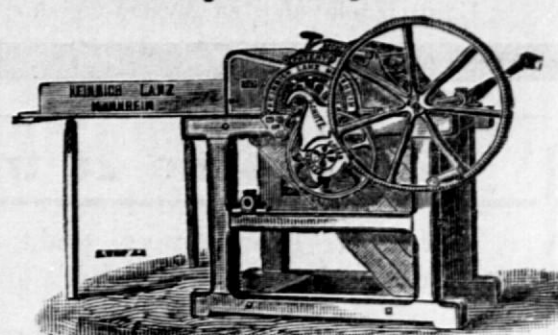
FR. STUPICA v LJUBLJANI

Valvazorjev trg št. 6
nasproti Križ. cerkve

Edino tam se dobi vedno svež portland in roman cement iz slovečih tovarn dovčke in trboveljske. Mreže in žica za ograje, travniške brane, plugi, štedilniki, tehtnice, čistilnice za žito, oprava za mlekarne ter vse poljedelsko orodje.

Glavno in edino zastopstvo za celo Kranjsko na zadnji poljedelski razstavi v Zagrebu s prvim darilom odlikovanih
slamoreznic, mlatilnic in gepeljnov. Amerikanski stroji za košnjo in obračanje mrve vedno v zalogi.

Svoji k svojim

Konservirane, blagodišče nestrupene
? mesne kroglice za absolutno zanesljivo in popolno pokončanje vseh podgan in miši. Preprosto nič nevarno ravnanje. Ni treba dovoliti zastrup. Učinek presenetljiv! Uspeh zamenjen. Dobiva se v hermetično zaprtih steklenicah po K 8- (1 kg), 4-50 (1/2 kg) in 3- (1/4 kg); dalje nedosežno učinkovito prašek za ščurke kg K 3- in 3- (1/4 kg); dalje nedosežno učinkovito tinktura za stenice, liter K 8- in 1/2, litra K 4-.

Kemiški laboratorij „Kreatol“ v Požunu na Ogrskem.
V Ljubljani prodajata Viktor Schiffer in drogerija Anton Kanc.

A propos!

Ali imate luskinje na glavi in Vam izpadajo lasje? Če je tako, pa pokusite svetovnoznani

Steckenpferd Bay-Rum
Bergmann & Co. v Draždanah
in Dečinu na Labi

prej Bergmannov originalni Sham-pooing Bay-Rum (znamka 2 škrate). Hitro se prepričate o izrednem učinku 2349 te izvrstne lasne vode.

V steklenicah po 2 K jo prodajata v Ljubljani: drogerija A. KANC in parf. O FETICH-FRANKHEIM.

Književna novost!

Rado Murnik: Znanci.

Ta nova knjiga našega priljubljenega humorista obsega 16 povesti in orisov, deloma resne, deloma humoristične vsebine in stane broš. K 2- in eleg. v platno vezana K 3- in po pošti 20 vin. več.

Založništvo L. SCHWENTNER v Ljubljani
Prešernove ulice šte. 3.

Naznanilo.

Od sobote, dne 4. maja t. l. naprej
se bo prodajalo

v trgovini J. KEBER

(pri Dobrem pastirju)

v Ljubljani, na Starem trgu šte. 9

radi prevelike zaloge vsakovrstno manufaktur. blago

kakor:

sukno, platno, perilo, kamgarni, žensko volneno blago, kambriki, batisti, gradl, posteljne oprave, moško in žensko perilo, modroi, kravate, ovratniki, robci in šerpe itd.

Prodajalo se bode tudi pod tvorniško ceno.

!!Nihče naj ne zamudi te ugodne prilike!!

solnčnike in dežnike

domačega izdelka priporoča

JOSIP VIDMAR

Ljubljana

Pred školijo 19, Stari trg 4,
Prešernove ulice 4.

Vid Bratovž

Sv. Jakoba nabrežje 25

priporoča cenj. občinstvu iz mesta in z dežele kakor tudi ženinom in nevestam

SVOO veliko zalogo

pohištva
po najnižjih cenah.

Lepa birmanska darila.

Cenjene botrice in botri!

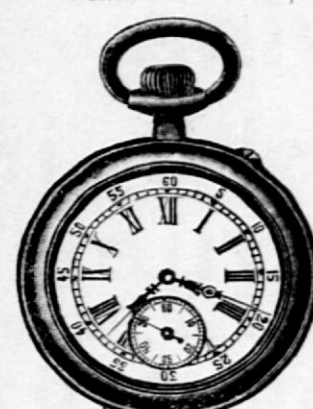
Pr. nakupovanju birmanskih daril Vas vladno opozajam na svojo veliko zalogo vseh vrst ur, veržic, uhanov, brošk, okraskov itd. po najnižjih tvorniskih cenah. Zaradi ogromnega prometa in ker razpošiljam svoje le prve vrste in priznamo najboljšo blago na vse kraje sveta, mi je mogoče vsakomur najboljše postreči z blagom kakor s ceno.

velespešovanjem se priporoča

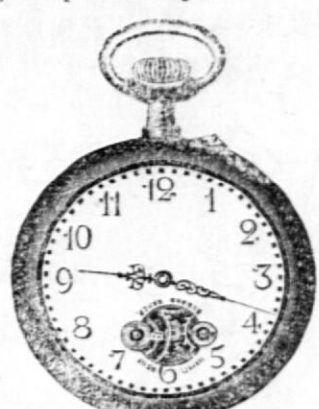
v Ljubljani H. SUZZNER na Mestnem trgu nasproti rotovža.

urar in trgovec z zlatino in srebrnino

Veliki novi cenik, ki je raznokr izšel, pošiljam zastoj in poštne prosto.

Nikljasta cilind. rem.	fl.	2-45
Sreb. cilind. rem. ura	fl.	3-90
„ anker. rem. ura	fl.	4-90
Srebrna veržica	fl.	1-—
„ ženska ura	fl.	4-75
14 karat zlata ženska ura	fl.	12-50
Zlat prstan	fl.	1-90
Zlati uhan	fl.	1-75

Velika zaloga

prve vrste najfinjših, popolnoma zanesljivih „precizjskih ur“ kakor: Glasshütte, Schaffhausen, Omega po tvorniskih cenah.

Dobro in ceno!

Anton Schuster

v Ljubljani, Stritarjeve ulice 7

priporoča

novosti

konfekcije za dame in deklice, bluz, deških oblek, modnega blaga za dame in gospode, voile, batist, levantin, garniture; najboljše belo blago za perilo in vsakovrstne preproge.

Solidna postrežba!

1341-5

Najnižje cene!

Vzorci na zahtevanje poštne prosto!

Dobro in ceno!

F. P. VIDIC & Komp. Ljubljana

opekarna in tovarna pečl, ponudijo vsako poljubno množino patentiranih

zarezanih strešnikov

„Sistem MARZOLA“

(Strangfalzzegel)

„Sistem MARZOLA“

Barve: a) rdeči naravno žgani, b) črne impregnirani.

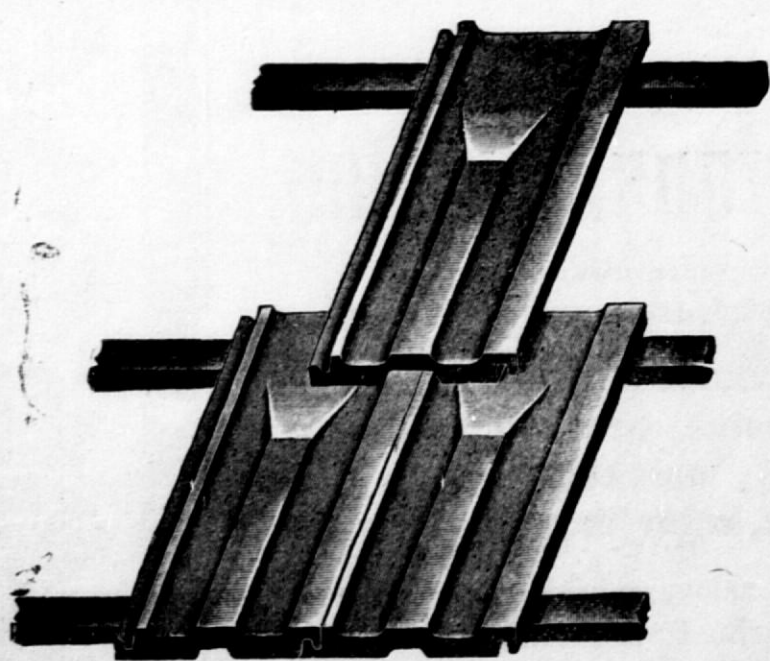
Najilčnejše, najcenejše in najpriprostejše strešno kritje.

Vsaki strešnik se zamore na late pribiti ali pa z žico privezati, kar je gotovo velike važnosti za kraje, ki trpe po močnem vetru in burji.

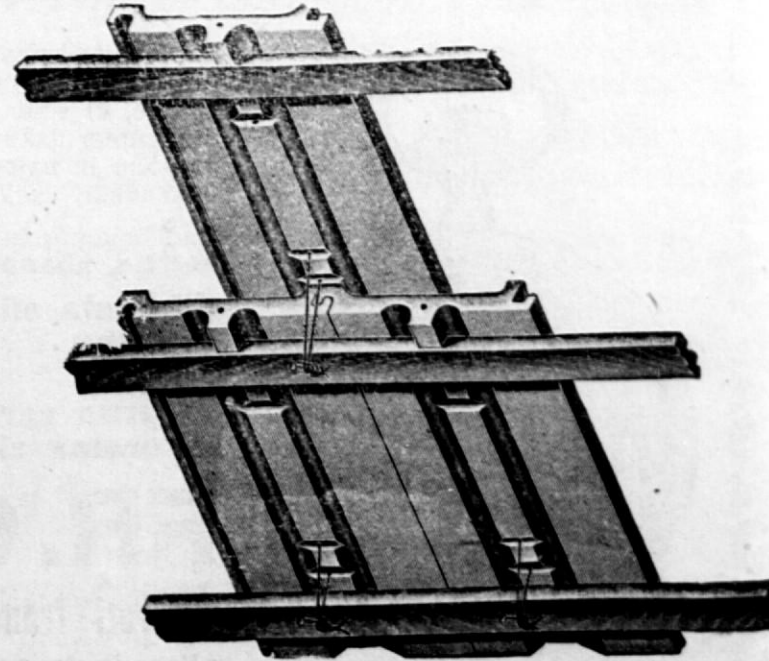
706-20

Vzorci in prospekte pošljemo na željo brezplačno.

Takojnja in najzanesljivejša postrežba.

Sprejmejo se zastopniki.

Sprejmejo se zastopniki.